

Handlingsprogram LSO

Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund

Handlingsprogram LSO
Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund
Fastställt av Direktionen 2022-06-09 §53
Dnr - 2022-000105

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Beskrivning av kommunerna	4
3. Styrning av skydd mot olyckor	7
4. Risker	9
4.1 Övergripande	9
4.1.1 Kommunernas riskbild	9
4.1.2 Antal olyckor per tusen invånare	12
4.1.3 Höjd beredskap	13
4.1.4 Antagonistiska handlingar- sociala risker	13
4.2 Brand i byggnad	14
4.3 Brand utomhus	16
4.4 Trafikolycka	18
4.5 Olycka med farliga ämnen	20
4.6 Naturolycka	21
4.7 Drunkning	23
5. Värdering	25
6. Mål	27
7. Förebyggande - Förmåga och verksamhet	32
7.1 Tillsyn	32
7.2 Stöd till den enskilde	32
7.3 Rengöring och brandskyddskontroll	33
7.4 Övriga förebyggande åtgärder	33
8. Räddningstjänst - Förmåga och verksamhet	35
8.1 Övergripande	35
8.2 Per olyckstyp	41
8.3 Ledning i räddningstjänsten	51
8.4 Samtidiga och omfattande räddningsinsatser	53
8.5 Räddningstjänst under höjd beredskap	54
9. Uppföljning, utvärdering, lärande	55
Bilaga A. Dokumentförteckning	56
Bilaga B. Beskrivning samråd	56
Bilaga C. Hamnar och gränser i vattnet	57

Handlingsprogram LSO

Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund

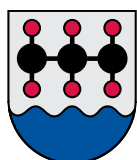
1. Inledning

Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund (SBRF) är ett kommunalförbund med ansvar för räddningstjänsten i kommunerna Lilla Edet, Stenungsund och Tjörn.

Detta dokument utgör handlingsprogram enligt 3 kapitlet 3 och 8 §§ LSO för förebyggande verksamhet och för räddningstjänst.

LILLA EDETS
KOMMUN

Stenungsunds
kommun

TJÖRNS
kommun

2. Beskrivning av kommunerna

Nedan presenteras en kartbild över Södra Bohusläns Räddningstjänstförbunds medlemkommuner där även angränsande kommuner framgår.

	Invånar- antal	Kvinnor (%)	Män (%)	Medelålder (år)
Tjörn	16 147	49,1	50,9	45,9
Stenungsund	27 044	49,7	50,3	41,5
Lilla Edet	14 282	47,9	52,1	41,4
Sverige	10 379 295	49,7	50,3	41,4

2020-12-31, SCB befolkningsstatistikdatabas

Kartbild med kommungränser och intilliggande kommuner

Tjörns kommun

Tjörns kommun har en yta av 167 km², med ett invånarantal på 16 147 personer, vilket fördubblas under sommaren. Kommunen består av 1546 öar. Sommartid är ett 20-tal av dessa öar bebodda, medan endast fem öar har året-runtboende. Kuststräckan för Tjörns kommun uppgår till totalt 600 km. Kommunens befolkning bor huvudsakligen i tätorter (tätortsgrad 72%) som är utspridda över ön.

Tätort	Invånarantal
Skärhamn	3 678
Höviksnäs	3 469
Rönnäng	1 628
Bleket & Klädesholmen	798
Kållekärr	754
Kyrkesund	527
Valsäng	413
Djupvik & Fagerfjäll	217
Hjälteby	209

SCB befolkningsstatistikdatabas, 2020-12-31

Tjörn är en utpräglad småföretagarkommun, där drygt 4000 personer pendlar ut till sina jobb, medan ca 1400 pendlar in. Kommunen har en stark ambition om att väsentligt öka antalet invånare. Flera detaljplaner för bostadsändamål tas därför fram. Utökad satsning på turism kommer också att öka antalet boende och besökare i framtiden. Befolkningsutvecklingen i Tjörns kommun visar på en allt större andel äldre. Andelen kommuninvånare över 65 år, ser ut att öka med ca 30 % de kommande 15 åren.

Stenungsunds kommun

Kommunen har en yta på 254 km² och folkmängden uppgick till 27 044 invånare den 31 december 2020. Drygt hälften av befolkningen bor i Stenungsunds tätort. En stor del av kustområdet består av fritidshusbebyggelse. Under sommarmånaderna ökar antalet personer som vistas i Stenungsund tack vare läget vid havet. Hela 82% av befolkningen bor i tätort. Förutom kuststräckan, tätorterna och utbyggda kommunikationsvägar består kommunens yta till stora delar av skogsmark och ett antal sjöar. Stenungsund är även känt för att det finns ett kluster av kemiföretag i anslutning till huvudtätorten.

Tätort	Invånarantal
Stenungsund	14 167
Stora Höga	2 972
Jörlanda	1 549
Ödsmål	1 461
Ucklum	678
Svenshögen	403
Svartehallen	240
Spekeröd	232

SCB befolkningsstatistikdatabas, 2020-12-31

Invånarantalet förväntas fortsätta att öka och kommer enligt prognos uppgå till över 30 000 i kommunen i slutet av år 2027. Den största expansionen förväntas ske i de tätorter som är belägna intill E6 p.g.a. goda kommunikationsvägar. Ett ökande antal flerbostadshus och skolor kommer att byggas inom de närmsta åren.

Lilla Edets kommun

Lilla Edets kommun har en yta på 318 km² och antalet invånare är 14 282 personer. Kommunen är till stor del en landsbygdskommun med goda möjligheter för jordbruk. De fem största tätorterna är huvudorten Lilla Edet, Lödöse, Göta, Nygård och Hjärtum. Totalt bor knappt 9 000 av de ca 14 000 invånarna i dessa tätorter. Övriga invånare bor i småorterna eller på landsbygden. Lilla Edet är den av förbundets kommuner med lägst tätortsgrad, enbart 69% bor i tätort. Kommunen har ett gynnsamt geografiskt läge med bra kommunikationsmöjligheter på E45, järnväg och Göta Älv. Omfattande delar av ytan består av skogsmark och sjöar.

Befolkningen i kommunen beräknas att stiga i en stadig takt och prognosen är att den skall uppgå till drygt 16 400 personer år 2030. Nya bostadsområden planeras i Lödöse där man förväntar att samhället skall växa ihop med pendeltågstationen Lödöse södra.

Tätort	Invånarantal
Lilla Edet	3 884
Lilla Edet Västra	1 622
Lödöse	1 871
Göta	1 231
Nygård	575
Hjärtum	375
Groröd, Svenseröd, Torskog & Källeröd	238

SCB befolkningsstatistikdatabas, 2020-12-31

3. Styrning av skydd mot olyckor

Handlingsprogrammet är antaget 2022-06-09 av direktionen för Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund. Det skall revideras vid betydande förändringar och bör aktualiseras och/eller revideras varje mandatperiod.

SBRF:s politiska ledning utgörs av en direktion med representanter från samtliga medlemskommuner. Fördelningen av ledamöter mellan medlemskommunerna är fastställd i förbundsordningen och varje medlemskommun utser sina egna representanter. Direktionen beslutar bland annat om övergripande styrdokument, budget och årsredovisning.

Ansvarsfördelningen mellan SBRF och medlemskommunerna regleras i förbundsordningen. Gällande skydd mot olyckor innebär det huvudsakligen att Räddningstjänstförbundet ansvarar för de skyldigheter medlemskommunernas har enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor samt enligt förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor med undantag för

- att samordna olycksförebyggande verksamhet i kommunen, (LSO Kapitel 1, §6).
- att verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder, (LSO Kapitel 3, §1).
- när kommunen är att betrakta som enskild, (LSO Kapitel 2).

Medlemskommunerna ansvarar för och bekostar ledningar och brandposter i försörjningsnätet för brandvatten och samråder med räddningstjänstförbundet om brandposters placering och antal. Medlemskommunerna ansvarar också för och bekostar att brandposter underhålls, är brukbara och tydligt utmärkta samt att räddningstjänstförbundet underrättas vid förändringar och vattenavstängningar. Ett nära samarbete ska bedrivas mellan räddningstjänstförbundet och ansvarig aktör för brandvattenförsörjningen.

SBRF ansvarar för tankbilar och personal i områden där brandvattenförsörjningen sker enligt alternativsystemet.

Vid framtagande av brandvattenplaner enligt Svenskt Vattens P114 kan annan utformning av brandvattennät, ansvar och kostnadsfördelning överenskommas mellan SBRF och medlemskommunen.

4. Risker

De risker som finns i räddningstjänstförbundet presenteras i den riskanalys enligt lagen om skydd mot olyckor som är framtagen för Tjörn, Stenungsund och Lilla Edet. I detta kapitel sammanfattas analysen.

4.1 Övergripande

4.1.1 Kommunernas riskbild

Nedan presenteras en sammanfattning av de risker som finns i respektive kommun i SBRF.

Tjörns kommun

Tjörn är i stor utsträckning en småföretagar-kommun, men inte utan inslag av verksamheter som innebär särskilda risker. Bland annat finns en djuphamn med frekventa anlöp av mycket stora fartyg. I kommunen finns också många magasin och lager som innehåller mycket höga brandbelastningar. Dessutom finns två verksamheter klassade som "farlig verksamhet" enligt Lagen om skydd mot olyckor, 2 kap. 4§.

Bebyggelsen på Tjörn utgörs framförallt av vilabebyggelse. Äldre bebyggelse och samhällen är ofta lokaliserade utifrån närheten till havet. Samhällen har därför växt upp på öar och på spridda platser på Tjörn. I dessa samhällen finns ofta inslag av mycket tät och brandfarlig bebyggelse. Det är i första hand kring dessa samhällen bostadsbebyggelsen utvecklas, och i allt större utsträckning med flerbostadshus. Den spridda bebyggelsen medför att samhällen utvecklas, på relativt stort avstånd från var räddningsstationer är lokaliserade idag, vilket innebär långa responstider för räddningstjänsten. I Tjörns kommun nås idag endast mindre

än en fjärdedel av befolkningen av en räddningsinsatsstyrka, 1+4, inom 10 minuter. Utvecklingen med att det byggs allt fler höga (> 3 vån.) byggnader, utgör ytterligare en utmaning för räddningstjänstens kompetensområden.

Den äldre delen av befolkningen, utgör i Tjörns kommun, en större andel än för riket i övrigt. Befolkningsutvecklingen i kommunen, visar också på att denna grupp väsentligt kommer att öka. Detta faktum, i kombination med att kvarboendep principen fortsatt kommer att gälla, utgör vid brand en allvarlig risk för äldre/funktionshindrade i eget boende.

Tjörn är en ö-kommun och som sådan inbjuds det till många olika vattennära aktiviteter och verksamheter; båttrafik, gästhamnsverksamhet, lek, bad och fiske som exempel. Verksamheter som innebär att risken för drunkningsolyckor ökar.

Mängden oljetransporter samt den totala trafikintensiteten genom Västerhavet är omfattande. Risken för olyckor med oljeutsläpp som följd, är därför en realitet. Med de strömförhållanden som råder, utanför och vid Tjörns kust, är det konstaterat av erfarenhet att det är en mycket utsatt kommun om ett oljeutsläpp inträffar.

Stenungsunds kommun

Stenungsund har en relativt varierad riskbild. Det finns ett antal objekt och miljöer som vid en oönskad händelse (exempelvis brand eller kemikalieutsläpp) kan leda till stora skador på människors liv och hälsa. Kommunen genomkorsas av E6, där stora mängder farligt gods transporteras. Järnvägsförbindelse finns i form av Bohusbanan med omfattande mängder farligt gods som fraktas genom Stenungsunds tätort. I fyra hamnar för godstrafik lastas och lossas stora mängder farligt gods som sedan fraktas på havet eller i det omfattande rörledningssystem som fördelar ut kemikalier till de kemiska industrierna i Stenungsund. Utanför Stenungsund går farleden för fartygstrafik upp till Uddevalla. Andra infrastrukturella anläggningar är det eldistributionsnät som delvis går via Vattenfalls kraftverksområde samt den naturgasledning som löper genom 2/3 av kommunen med uttag vid två av de större kemiska industrierna.

I kommunen finns också stora skogsarealer i svårframkomlig terräng samt ett antal stora kemiska industrier med komplicerade riskbilder, bland annat med klorhantering, ammoniakhantering och hantering av brandfarliga varor. Inom kommunens område finns det nio anläggningar som lyder under 2 kap 4 § LSO. Dessa anläggningar är Nouryon (kemi), Perstorp Oxo (kemi), Borealis Kracker (kemi), Borealis Polyeten (kemi), Inovyn (kemi), Vattenfall Kraftverk, AGA Gas, Primagaz (gasolhantering) samt NCC Industry (bergtäkt Gategård 1:1). De sju förstnämnda är även Sevesoklassade i den högre nivån.

Det finns ett antal skolor, samlingslokaler och vårdinrättningar som är samhällsviktiga objekt med hög persontäthet i Stenungsunds kommun. Andra objekt värda att nämna är de av kulturhistoriskt värde, exempelvis kyrkor.

I Stenungsunds kommun tillkommer ett antal objekt i riskbilden inom en relativt snar framtid. För den kemiska industrin sker ständigt om- och tillbyggnad vilket leder till att volymerna av farliga ämnen ökar successivt i kommunen. Delar av kemiindustriutbyggnaden har ersatt en äldre anläggning vilket förväntas leda till en något lägre risk för att en olycka inträffar för denna del på grund av modernare säkerhetssystem. Invånarantalet förväntas fortsätta att öka och kommer enligt prognos uppgå till över 30 000 i kommunen år 2027 vilket innebär att fler människor kan drabbas av en omfattande olycka. Antalet vardagsolyckor förväntas öka i och med att antalet invånare som kan orsaka olyckor ökar.

Lilla Edets kommun

Lilla Edet och Lödöse har en befolkningskoncentration och en generell riskbild som kan jämföras med andra tätorter i den storleksordningen, dvs koncentrerad centrumbebyggelse med affärsverksamhet, bostadsbebyggelse och tät trähusbebyggelse, vårdanläggningar, skolor och samlingslokaler. De mindre tätorterna har i huvudsak enbostadshus och en lägre befolkningskoncentration. Befolkningen i kommunen beräknas att stiga i en stadig takt och med detta stiger de risker vilka kan härledas till ökad befolkning. Nya bostadsområden planeras i Lödöse där man förväntar att samhället skall växa ihop med pendeltågstationen Lödöse södra.

Handlingsprogram LSO

Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund

I fråga om kommunikationer finns omfattande väg- och järnvägstrafik. I och med att E45 till stora delar byggts om till motorväg med skilda körfält och vajer har de allvarliga olyckorna minskat. Dock återstår två ställen i kommunen där motorvägen inte är utbyggd och där märks en förhöjning av antalet olyckor. Järnvägstrafiken i kommunen sker på två sträckningar där den mest trafikerade är Norge-Vänerbanan som är nybyggd med dubbelspår, tågtunnel och planskilda korsningar. På Lödöse södra sker persontrafik där ökad trafik från genomgående tåg och ökade personrörelser innebär att risken för påkörning ökar. Omfattande transporter av farligt gods förekommer både på järnväg och landsväg. Yrkessjöfart förekommer på Göta Älv via sluss i Lilla Edet samt till och från hamnanläggningar.

Geologiska, geotekniska och topografiska förhållanden innefattar risker för ras och skred. Göta Älvdalen har den högsta frekvensen av skred i Sverige.

I SGI:s skreddatabas finns ett 60-tal skred och jordrörelser registrerade längs Göta älv, där de flesta av skreden inträffat på sträckan mellan Lilla Edet och Trollhättan. I kommunen finns ett intensivt turist- och friluftsliv exempelvis i naturvårdsområden och vid Göta älv. Byggnader med kulturhistoriskt värde, exempelvis Thorskogs Slott, kan beskådas. Det finns också större sammanhängande svårtillgängliga skogsarealer med risk för stora skogsbränder.

Det finns sex verksamheter enligt LSO 2 kap 4 § (farlig verksamhet) i Lilla Edets kommun med Essity som den verksamheten vilken bidrar med de mesta av de möjliga oönskade händelserna. Essity är den största industriverksamheten i kommunen och Sevesoobjekt enligt den lägre graden. Essity förväntar sig en ökning av produktionen samt lagerverksamheten dels av papper men även av brandfarlig vara.

4.1.2 Antal olyckor per tusen invånare

I nedanstående tabell jämförs Tjörns, Stenungsunds och Lilla Edets kommun med kommunerna i länet och även genomsnittet för Sverige som helhet. Fokus ligger på genomsnittligt antal olyckor per år. Presentationen sker i antal händelser per tusen invånare och visar genomsnitten för respektive olyckstyp under åren 2011 till 2020. (Hämtat från IDA-portalen, räddningstjänsternas insatser.) Tabellen kommenteras i respektive delkapitel (4.2-4.7).

Genomsnitt 2011-2020	Stenungsund	Tjörn	Lilla Edet	Västra Götaland	Sverige
Brand i byggnad	0,80	0,93	1,73	1,04	1,05
Därav i					
Allmän verksamhet (utom vård)	0,08	0,10	0,07	0,16	0,15
Boende och vård	0,49	0,65	0,79	0,67	0,69
Industri	0,12	0,08	0,69	0,10	0,10
Övrig verksamhet	0,11	0,10	0,18	0,11	0,11
Brand utomhus	1,35	2,12	2,57	1,64	1,55
Trafikolycka	2,71	1,62	3,10	1,90	1,80
Olycka med farligt ämne	0,58	0,38	0,33	0,29	0,29
Drunkning	0,07	0,12	0,07	0,05	0,05
Naturolycka	0,07	0,13	0,17	0,10	0,08
Övrigt/Annat uppdrag	1,05	1,38	1,17	0,79	0,69
Totalt	6,63	6,68	9,14	5,81	5,51

Tabellen redovisar genomsnittet för räddningsinsatser per tusen invånare i genomsnitt mellan 2011-2020 och syftar till att jämföra olika kommuners riskbild.

4.1.3 Höjd beredskap

SBRF:s förmåga avseende räddningstjänst under höjd beredskap finns beskrivet under den sista rubriken i kapitlet 8 i detta handlingsprogram. I samråd med kommunerna och länsstyrelsen i arbetet med räddningstjänst under höjd beredskap kommer de närmaste åren en mer detaljerad beskrivning av kommunernas risker i samband med höjd beredskap tas fram. Beskrivningen av risker kan komma att utgå från FOI Memo 5089, Hotbildsunderlag i utvecklingen av civilt försvar. Olika typfall/scenarion som gråzon, höjd beredskap och krig beskrivs i detta underlag. Dessa scenarion kan medföra olika former av konsekvenser i samhället som exempelvis maskadeutfall på grund av explosioner eller CBRN-krigföring, utslagen infrastruktur och/eller kommunikationsvägar samt sänkt beredskap inom det egna geografiska området för att hjälpa till i andra mer skadedrabbade områden.

4.1.4 Antagonistiska handlingar - sociala risker

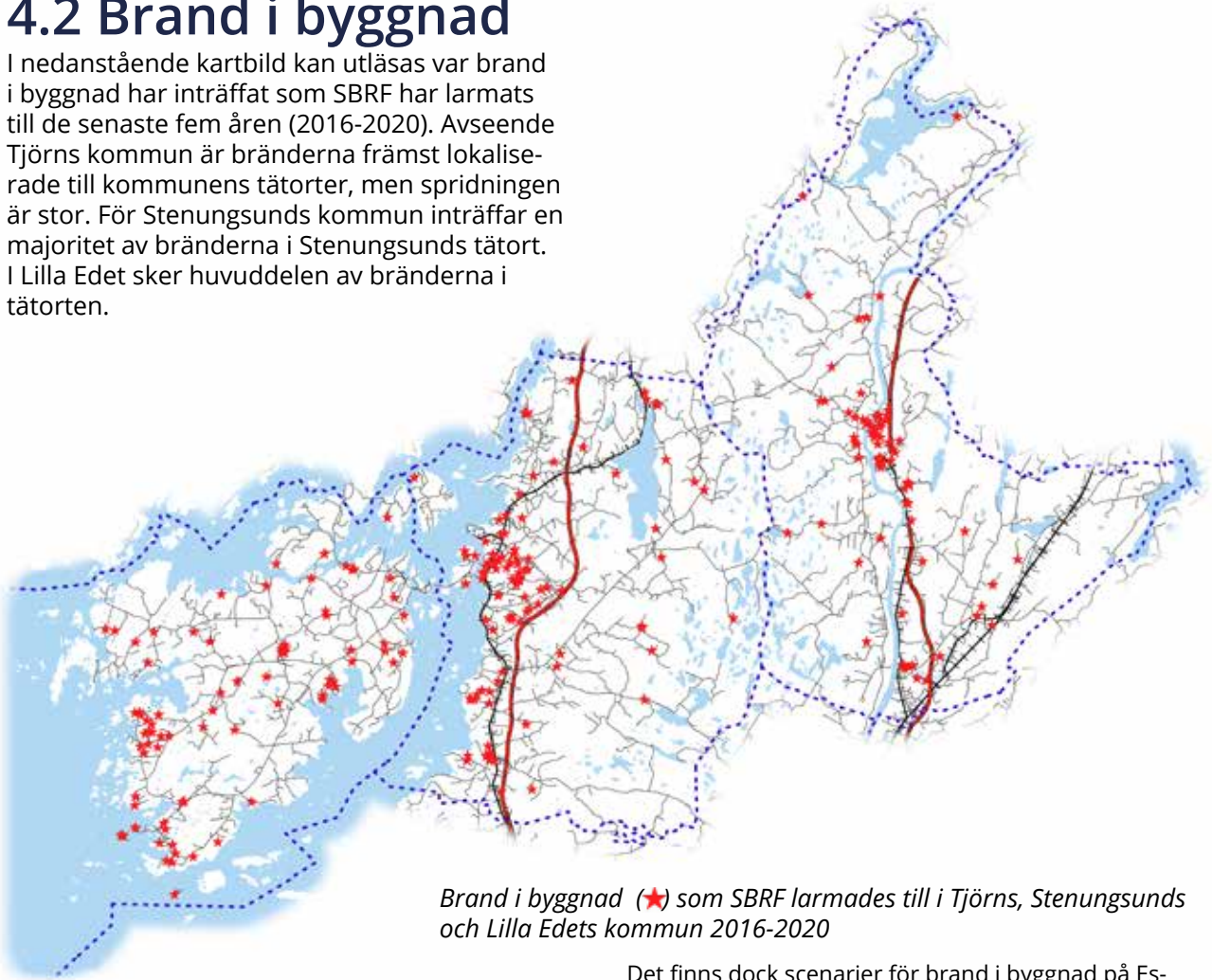
Dessa typer av risker kännetecknas av att de är uppsåtliga och kan ta sig mycket olika uttryck. Här återfinns händelser med terrormotiv/pågående dödligt våld eller det som tidigare beskrevs som social oro. I Tjörns, Stenungsunds och Lilla Edets kommun har räddningstjänsten varit förskonad från denna typ av händelser. Tyvärr betyder inte det att risken är försumbar avseende framtida handlingar/våldsutövande. Det gäller att vara förberedd på att kunna få larm där räddningstjänsten hamnar i situationer med uppsåtliga våldshandlingar. För denna riskkategori är det särskilt viktigt att rutiner och erfarenheter från övriga delar av Sverige och världen tas till vara eftersom det förväntas vara sällanhändelser.

4.2 Brand i byggnad

I nedanstående kartbild kan utläsas var brand i byggnad har inträffat som SBRF har larmats till de senaste fem åren (2016-2020). Avseende Tjörns kommun är bränderna främst lokaliserade till kommunens tätorter, men spridningen är stor. För Stenungsunds kommun inträffar en majoritet av bränderna i Stenungsunds tätort. I Lilla Edet sker huvuddelen av bränderna i tätorten.

Brand i byggnad (★) som SBRF larmades till i Tjörns, Stenungsunds och Lilla Edets kommun 2016-2020

SBRF har i genomsnitt 59 larm per år avseende brand i byggnad baserat på statistik från de senaste tio åren (2011-2020). Merparten sker i Lilla Edet (23 larm) och Stenungsund (21 larm). I jämförelse med genomsnittet för Västra Götaland och genomsnittet för hela Sverige har Tjörn och Stenungsund lägre antal räddningsinsatser (för brand i byggnad) per tusen invånare medan däremot Lilla Edet har betydligt högre genomsnitt. Stenungsund har betydligt färre brand i bostad och detta beror delvis på att kommunen har ett utbyggt fjärrvärmenät vilket leder till att det blir färre soteld. För Lilla Edet utmärker sig brand i bostad och brand i industri (betydligt mer frekvent per tusen invånare jämfört med övriga kommuner). Att Lilla Edet har högre andel brand i industri beror till stor del på att Essity (pappersbruk) är beläget i kommunen. Lokalerna är utformade för att mindre bränder kan uppstå och dess konsekvenser är därför vanligtvis inte i någon större omfattning.

Det finns dock scenarier för brand i byggnad på Essity som kan få mycket omfattande konsekvenser.

Brand i byggnad sker generellt sett mer frekvent under den kalla delen av året för SBRF:s tre medlemskommuner baserat på statistik från de senaste tio åren (2011-2020). Stenungsund har förhöjd larmfrekvens på måndagar medan Tjörn och Lilla Edet har flest larm på tisdagar. Avseende dygnsfördelningen har Lilla Edet toppvärden en timme på morgonen, på kvällen samt mitt i natten. I Stenungsund uppkommer brand i byggnad mer frekvent på sen eftermiddag och på kvällen. Tjörn har flest antal insatser avseende brand i byggnad mellan kl. 16-17.

Uppskattningsvis sker en brand i industrilokal vart fjärde år med konsekvenser som medför kostnader i miljonklassen inom SBRF. Det är ytterst sällsynt att människor dör inom kemikalieindustrin generellt sett i Sverige. För industrin i hela riket är det i genomsnitt 1 personer som omkommer vart annat år vilket motsvarar att en person i SBRF:s kommuner omkommer per 360 år. Kemiindustriområdet som

Handlingsprogram LSO

Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund

finns i Stenungsund finns och andra sidan inte i motsvarande omfattning på någon annan plats i Sverige.

Äldre samhällen med tät trähusbebyggelse i Tjörns kommun, som bland annat i Skärhamn, Klädesholmen, Koholmen, Åstol och Kyrkesund utgör särskild risk vid brand. I dessa samhällen finns större eller mindre inslag av vad som klassificeras som brandfarlig bebyggelse, där risken för brandspridning mellan byggnader är särskilt stor.

I genomsnitt larmas SBRF till ca 30 bränder i bostad varje år totalt i Stenungsund, Tjörn och Lilla Edet baserat på statistik från de senaste tio åren (2011-2020). Med avseende på brandorsak/startplats för brand i bostad har spis en ökande tendens för Tjörn, Stenungsund och Lilla Edet för de senaste tio åren (2011-2020). Däremot har soteld en minskande tendens för Tjörn och Lilla Edet och varken ökande eller minskande tendens för Stenungsund. Tendensen för brandorsaken levande ljus är minskande och har enbart varit starten för 9 brand i bostad totalt för de tre kommunerna under de senaste tio åren. Brandorsakskategorin fel i utrustningen har ökat de senaste åren för Tjörn samt Stenungsund och är den största kategorin för SBRF:s kommuner (förutom okänd).

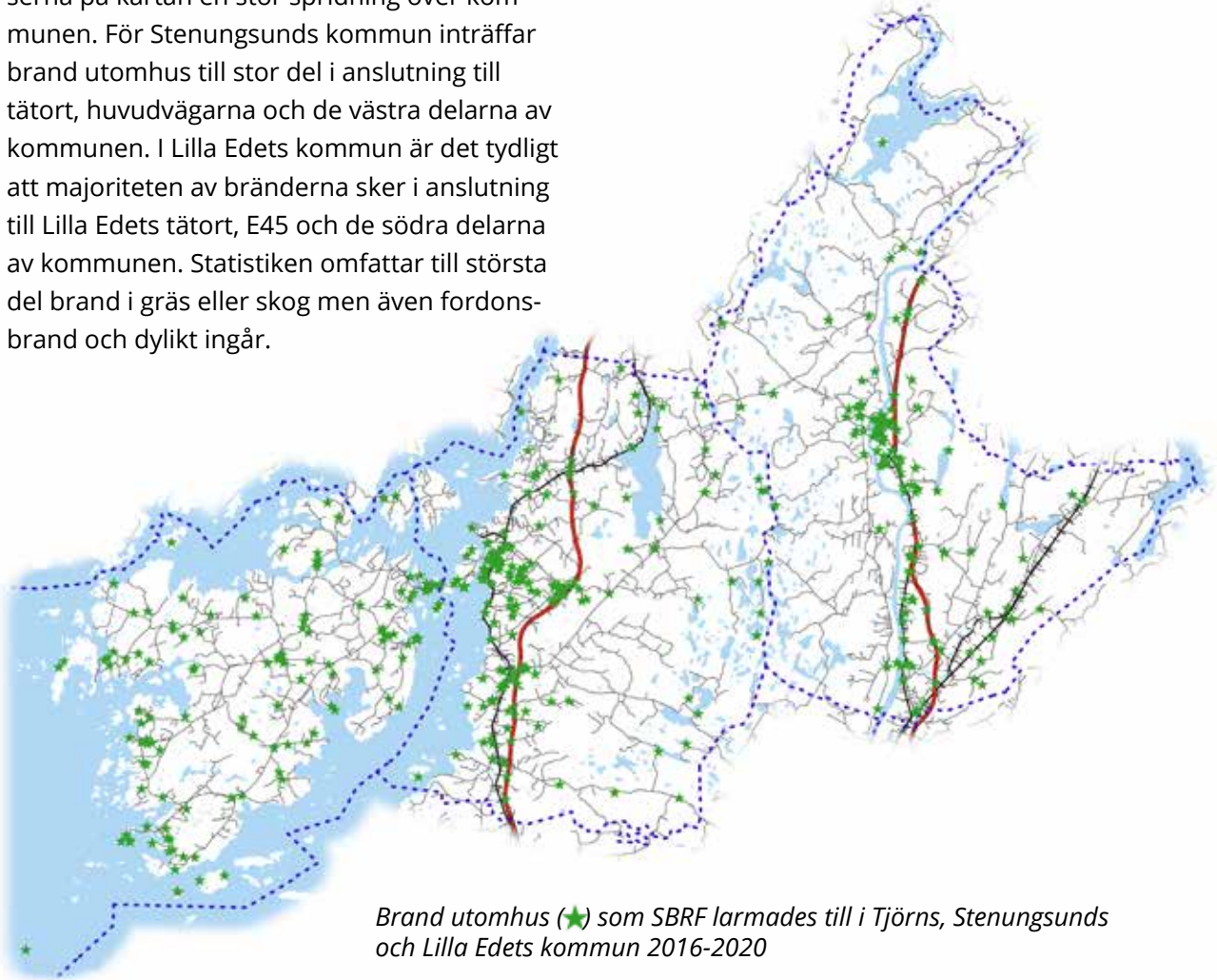
Under den senaste 25-årsperioden (1996-2020) har enbart en person i respektive kommun avlidit till följd av brand i byggnad avseende Tjörn och Stenungsund. I Lilla Edet har det under samma period omkommit sex personer p.g.a. brand i byggnad.

Andelen äldre personer i befolkningen förväntas öka de kommande åren. Detta gäller i synnerhet i Tjörns kommun men även för Stenungsund och Lilla Edet. Fler och fler mycket gamla människor förväntas bo kvar hemma (p.g.a. kvarboendepincipen) och därmed förväntas antalet personer som har svårigheter med att upptäcka brand, ta sig ut själva från sina bostäder och har ett större riskbeteende (p.g.a. demens etcetera) öka. Detta leder till stora utmaningar för att se till att dessa personers risknivå för att omkomma i händelse av brand hålls på en rimlig nivå.

4.3 Brand utomhus

De senaste fem årens insatser avseende brand utomhus som SBRF har larmats till kan utläsas i nedanstående kartbild. På Tjörn visar insatserna på kartan en stor spridning över kommunen. För Stenungsunds kommun inträffar brand utomhus till stor del i anslutning till tätort, huvudvägarna och de västra delarna av kommunen. I Lilla Edets kommun är det tydligt att majoriteten av bränderna sker i anslutning till Lilla Edets tätort, E45 och de södra delarna av kommunen. Statistiken omfattar till största del brand i gräs eller skog men även fordonsbrand och dylikt ingår.

Brand utomhus (★) som SBRF larmades till i Tjörns, Stenungsunds och Lilla Edets kommun 2016-2020

SBRF har i genomsnitt 102 larm per år avseende brand utomhus baserat på statistik från de senaste tio åren (2011-2020) och antalet larm är relativt jämt fördelat per kommun. Jämfört med genomsnittet för Västra Götaland och genomsnittet för hela Sverige har Tjörn och Lilla Edet betydligt fler antal räddningsinsatser per tusen invånare medan däremot Stenungsund har betydligt lägre genomsnitt. Våreldning och "luntning" är en gammal och stark tradition på Tjörn. Det händer allt för ofta att man förlorar kontrollen över dessa eldningar.

Under de senaste tio åren har brand utomhus skett mer frekvent under våren och juli för SBRF:s tre medlemskommuner. Statistiken visar att bränderna förekommer oftare då flest människor är lediga (lördag-söndag). Samtliga tre kommuner följer i stort samma mönster när det gäller tid på dygnet för brand utomhus. Flertalet sker efter lunch fram till kl. 17 och det finns även en viss förhöjning senare på kvällen. Tjörn har markant fler bränder utomhus mellan kl. 10-13 jämfört med övriga två kommuner.

På grund av växthuseffekten förväntas vinterperioden bli kortare och sommaren längre. På Västkusten sker den största temperaturökningen inom Västra Götalandsregionen (enligt prognoserna). Vintermå-

Handlingsprogram LSO

Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund

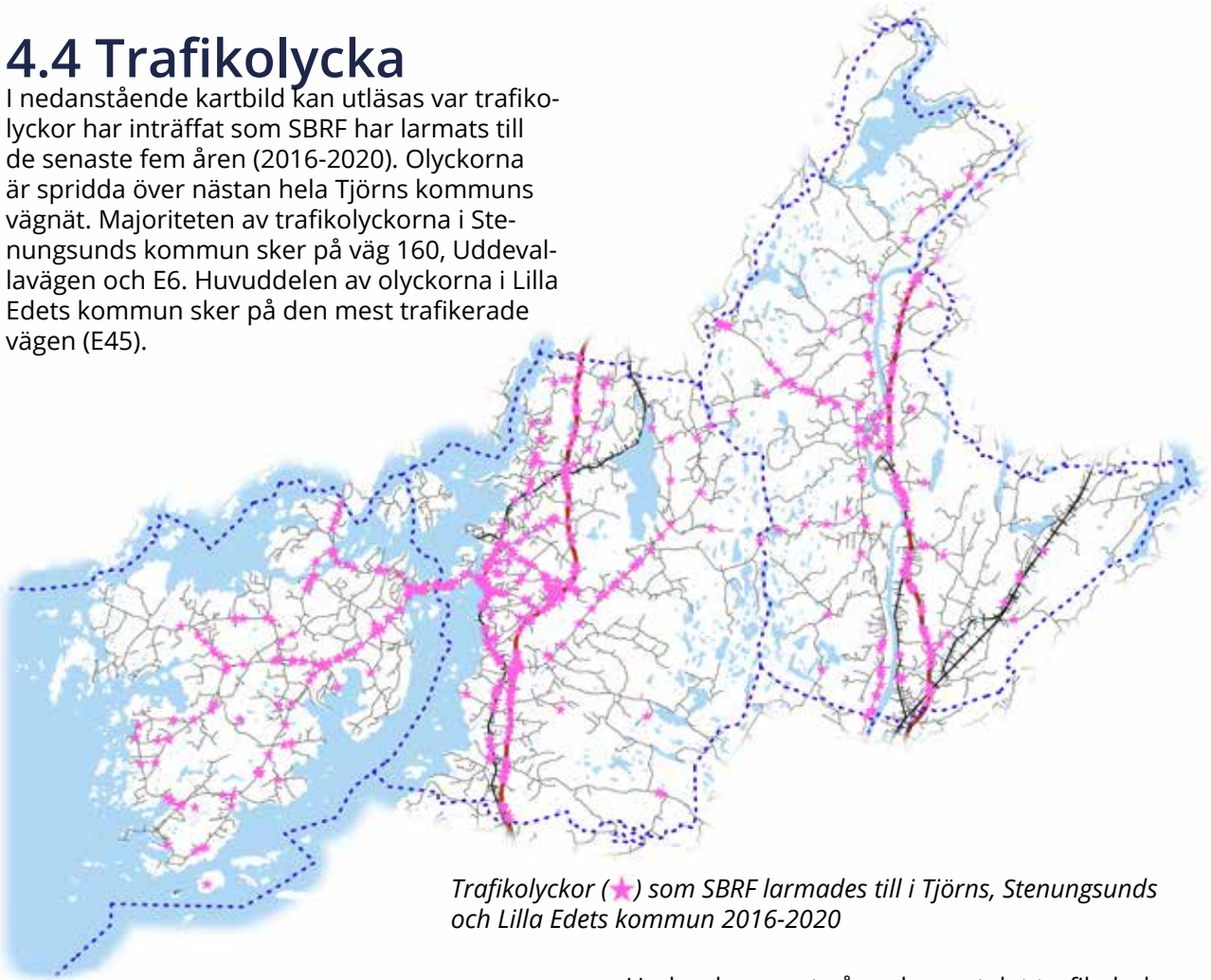
naderna förväntas bli mildare. Antalet värmeböljor (dagar med dygnsmedeltemperatur över 20 °C) förväntas öka med ett antal dagar per år fram till år 2100. Därmed kan frekvensen för skogsbränder och omfattningen för dessa bränder förväntas öka i framtiden. Eftersom stora delar av Stenungsunds och Lilla Edets kommun består utav stora svårtillgängliga skogsområden behöver detta tas i beaktande.

4.4 Trafikolycka

I nedanstående kartbild kan utläsas var trafikolyckor har inträffat som SBRF har larmats till de senaste fem åren (2016-2020). Olyckorna är spridda över nästan hela Tjörns kommuns vägnät. Majoriteten av trafikolyckorna i Stenungsunds kommun sker på väg 160, Uddevalavägen och E6. Huvuddelen av olyckorna i Lilla Edets kommun sker på den mest trafikerade vägen (E45).

Trafikolyckor (★) som SBRF larmades till i Tjörns, Stenungsunds och Lilla Edets kommun 2016-2020

SBRF har i genomsnitt 137 larm per år avseende trafikolycka baserat på statistik från de senaste tio åren (2011-2020). Merparten sker i Stenungsund (70 larm) och Lilla Edet (42 larm). I jämförelse med genomsnittet för Västra Götaland och genomsnittet för hela Sverige har Stenungsund och Lilla Edet betydligt fler räddningsinsatser (för trafikolycka) per tusen invånare medan däremot Tjörn har lite lägre genomsnitt. Att Tjörn, förhållandevis, har färre trafikolyckor som kräver räddningsinsats än jämförelsekommunerna, beror till stor del på att det saknas motorväg och vägar som tillåter högre hastigheter. Nya hastighetsbegränsningar, vägkorsningar ombyggda till rondeller, nya/ombyggda vägvägnitt, nyttillkomna gång- och cykelbanor och ett antal fartkameror är bidragande faktorer. I Stenungsund sker en omfattande bilpendling till arbetsplatser i kommunen och till arbetsplatser utanför kommunen.

Under de senaste åren har antalet trafikolyckor som räddningstjänsten larmats till minskat något för Stenungsunds och Lilla Edets kommun. På Tjörn har antalet olyckor per år i stort sett inte ändrats under de senaste 10 åren. I en stor majoritet av olyckorna som SBRF åker till är personbilar inblandade (85%). Antalet olyckor med skadade personer och andelen olyckor med skadade personer har minskat under den senaste tioårsperioden (2011-2020). Antalet dödsolyckor har dock ökat de senaste 5 åren jämfört med de föregående 5 åren. Andelen dödsolyckor där personbil är inblandad är 67% medan hela 20% av dödsolyckorna innefattar motorcykel (jämfört med 5% andel trafikolyckor). Även tågolyckor och olyckor med fyrhjuling är överrepresenterade i dödsstatistiken i förhållande till andel olyckor. Det finns en förhöjd risk för påkörning av tåg på Bohusbanan (Stenungsunds kommun) eftersom järnvägssträckningen nästan helt saknar planfria korsningar.

Tjörn har en relativt jämn fördelning av trafikolyckor över året vilket är anmärkningsvärt med

Handlingsprogram LSO

Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund

tanke på den stora ökningen av befolkningen som sker under sommarmånaderna. I Stenungsund inträffar fler trafikolyckor i augusti och december jämfört med övriga månader. Att det sker fler trafikolyckor i augusti kan förklaras med att vägtrafikflödet ökar i Stenungsund när bilar passerar för att komma till sommarstugor på Tjörn och Orust. Lilla Edet har markant fler trafikolyckor under augusti, september och oktober jämfört med övriga delar av året. Trafikolyckorna är relativt jämnt fördelade över veckodagarna för de tre kommunerna. För Stenungsund och Lilla Edet är frekvensen högst på måndagar och Tjörn har som mest trafikolyckor på fredagar. Dygnstidsstatistiken visar för alla tre kommuner att frekvensen för trafikolyckor är förhöjd under tider för arbetspendling. Både Stenungsund och Tjörn har toppvärden mellan kl. 16-17.

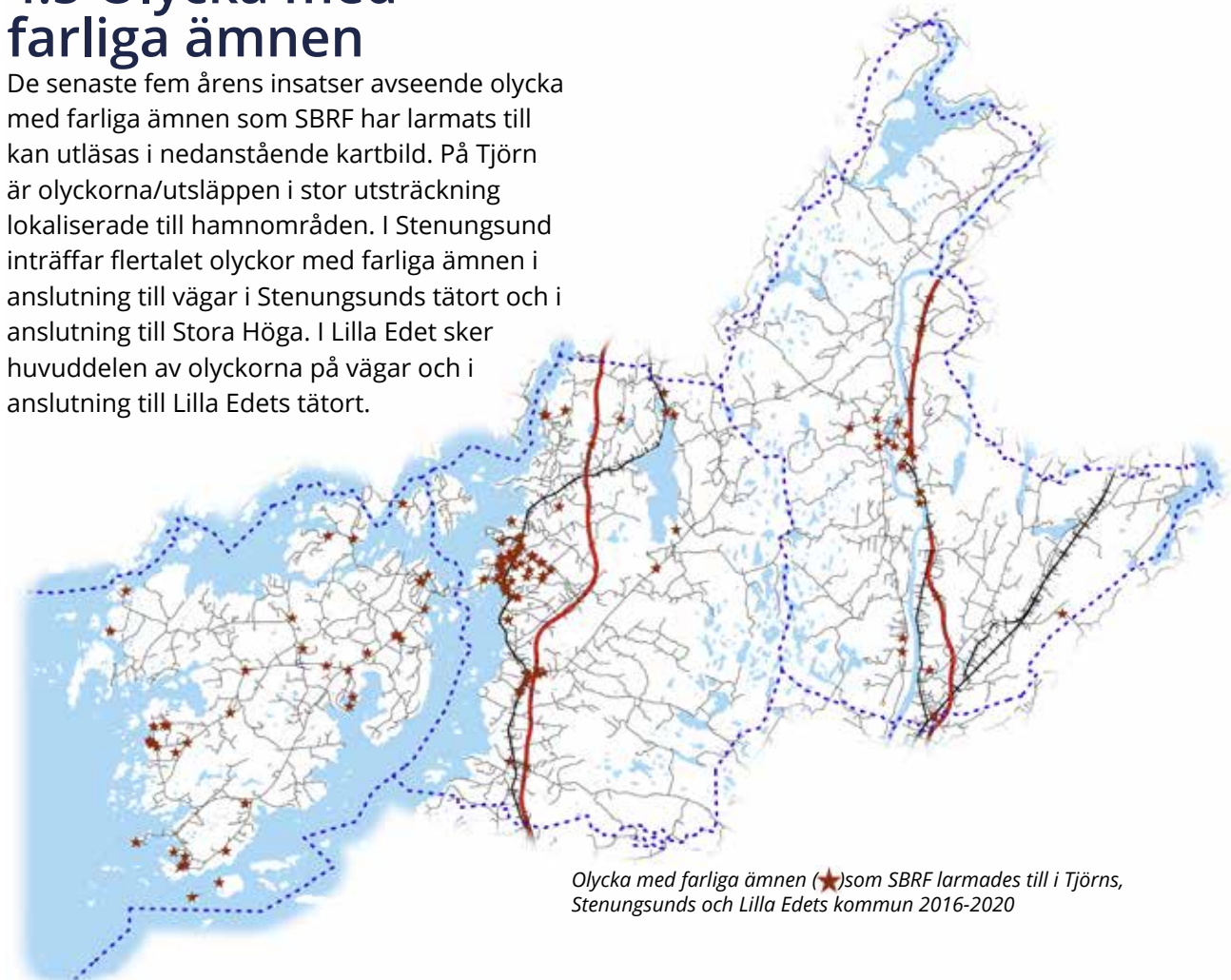
En järnvägsurspårning med större konsekvenser sker väldigt sällan. Under de femton senaste åren (1 juli 2006 – 1 april 2021) har det skett sex urspårningar på Bohusbanan i Stenungsunds kommun enligt statistik från Trafikverket. En olycka med godståg och farligt gods händer mer sällan men kan ge betydligt mer omfattande konsekvenser med tanke på järnvägens sträckning genom Stenungsunds tätort. I Lilla Edet finns det två stycken järnvägssträckningar Norge-Vänerbanan och Alvhem-Lilla Edet. På Norge-Vänerbanan där huvuddelen av trafiken går är samtliga korsningar planskilda och försett med dubbelspår. Alvhem-Lilla Edet är ett industrispår med låg fart som trafikeras av diesellok.

4.5 Olycka med farliga ämnen

De senaste fem årens insatser avseende olycka med farliga ämnen som SBRF har larmats till kan utläsas i nedanstående kartbild. På Tjörn är olyckorna/utsläppen i stor utsträckning lokaliserade till hamnområden. I Stenungsund inträffar flertalet olyckor med farliga ämnen i anslutning till vägar i Stenungsunds tätort och i anslutning till Stora Höga. I Lilla Edet sker huvuddelen av olyckorna på vägar och i anslutning till Lilla Edets tätort.

Olycka med farliga ämnen (★) som SBRF larmades till i Tjörns, Stenungsunds och Lilla Edets kommun 2016-2020

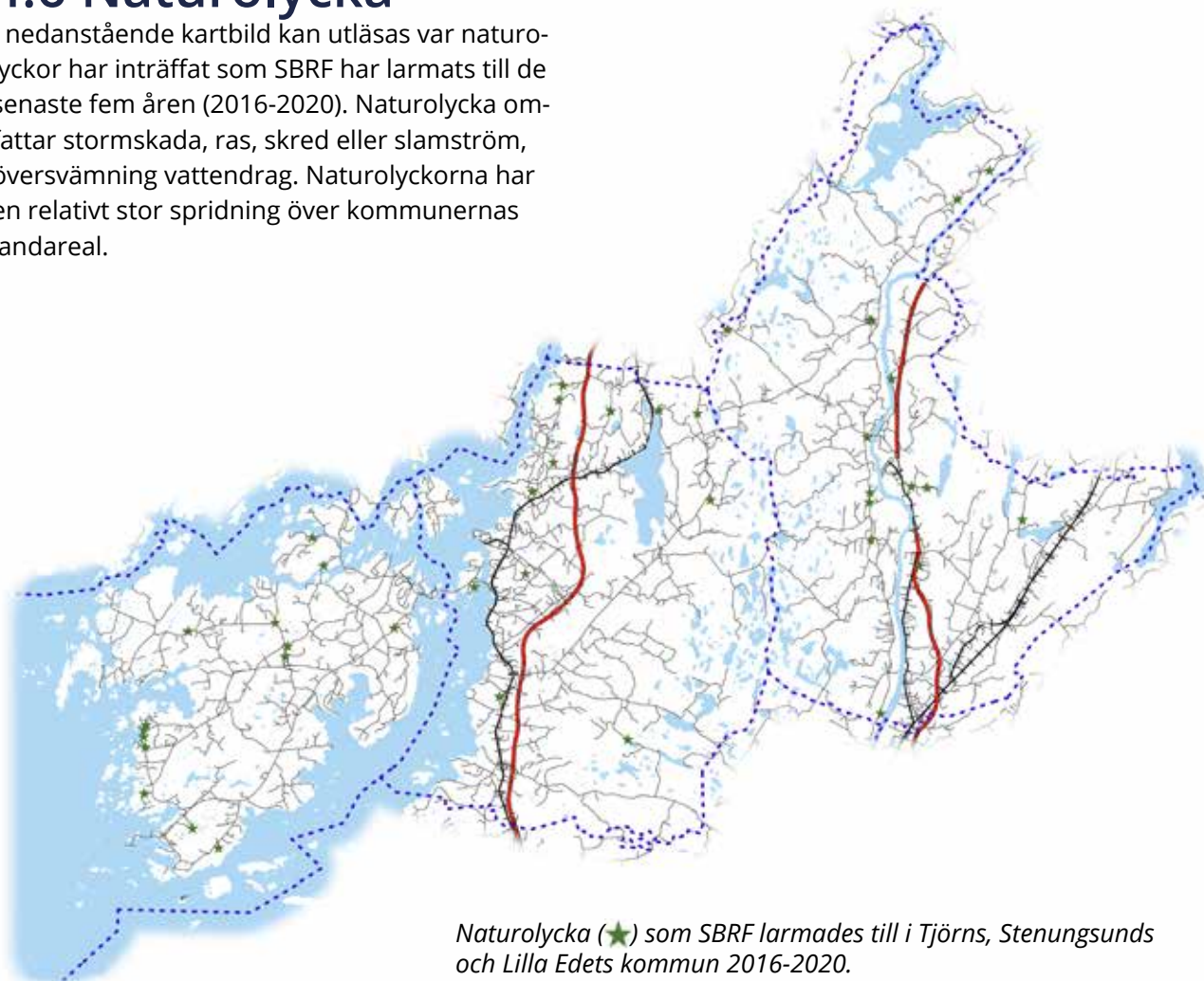
SBRF har i genomsnitt 25 larm per år avseende olycka med farliga ämnen baserat på statistik från de senaste tio åren (2011-2020). Merparten sker i Stenungsund (15 larm). I jämförelse med genomsnittet för Västra Götaland och genomsnittet för hela Sverige har Stenungsund betydligt högre antal räddningsinsatser per tusen invånare medan däremot Tjörn och Lilla Edet ligger precis över genomsnittet. Huvuddelen av kategorin olycka med farliga ämnen består av utsläpp från bränsletank till personbil och lastbil.

Det sker ett stort antal transporter dagligen, i synnerhet i Stenungsunds kommun. Olyckor med transport av farligt gods som leder till utsläpp av lasten sker dock sällan även nationellt. Varje år sker ca 310 oljeutsläpp som bekräftas av Kustbevakningen i Sverige. Ca vart tionde utsläpp bedöms kunna leda till räddningstjänst insats. Mindre oljeutsläpp i hamn sker relativt ofta men får mycket begränsade konsekvenser.

En samlad kvantitativ analys av riskerna för Stenungsunds samhälle från hantering av kemikalier vid industrianläggningarna samt väg-, järnvägs- och sjötransporter är framtagen och har benämningen Säkerhetsstudie Stenungsund. Åtgärder för att minska riskerna bör övervägas. Exempel på åtgärd som tidigare har vidtagits är att rangering av gasolvagnar har flyttats ifrån järnvägssträckningen. Dessutom har transporter av klor på järnväg upphört i kommunen sedan 2006 vilket är positivt för riskbilden i Stenungsunds tätort. Eskortbogsering och utökad trafikstyrning av gasfartyg har även bidragit till att minska sannolikheten för att en olycka ska inträffa. För att inte förvärpa riskbilden för Stenungsunds kommun är det mycket viktigt att samhällsplaneringen runtomkring kemiindustrin och dess transportvägar bedrivs med fokus på riskerna.

4.6 Naturolycka

I nedanstående kartbild kan utläsas var naturolyckor har inträffat som SBRF har larmats till de senaste fem åren (2016-2020). Naturolycka omfattar stormskada, ras, skred eller slamström, översvämning vattendrag. Naturolyckorna har en relativt stor spridning över kommunernas landareal.

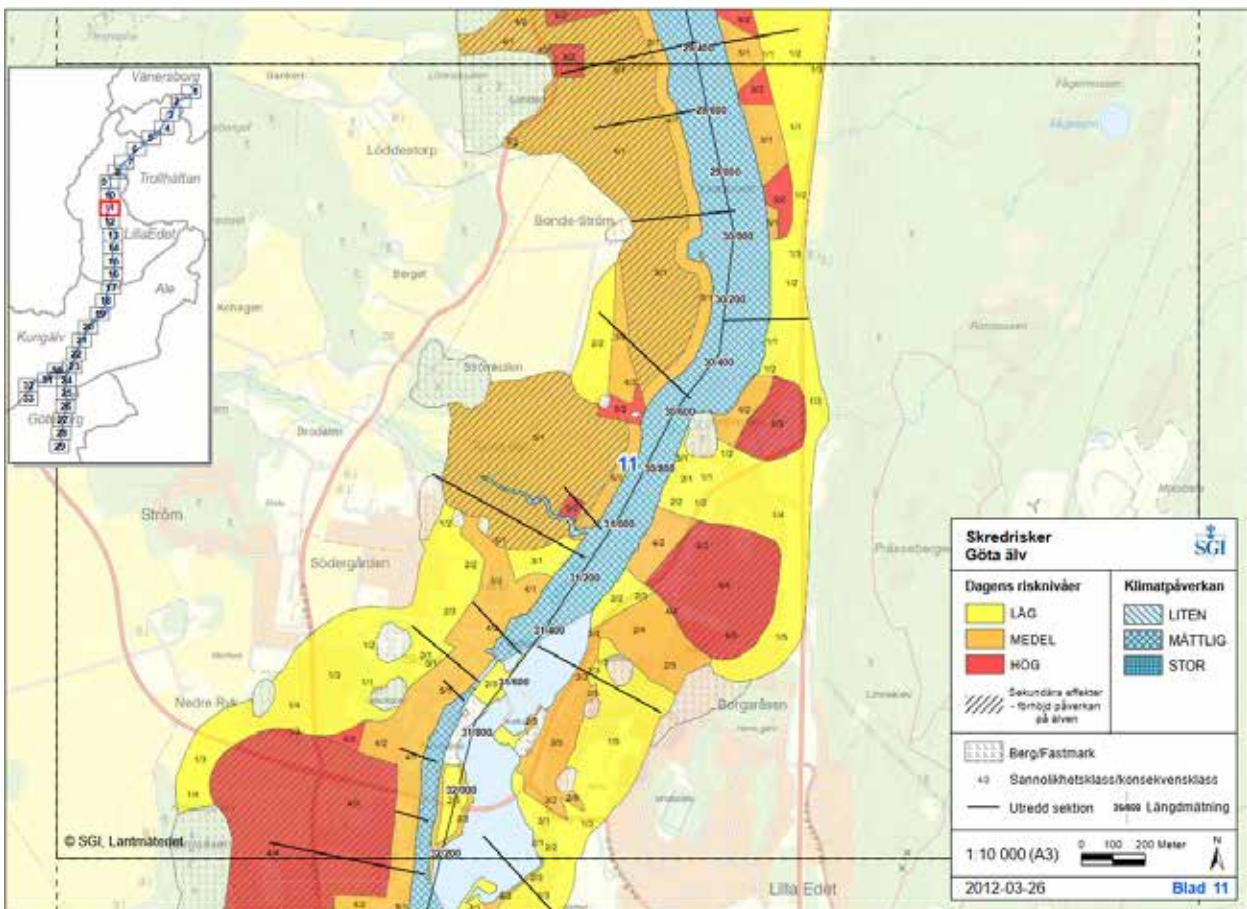

Naturolycka (★) som SBRF larmades till i Tjörns, Stenungsunds och Lilla Edets kommun 2016-2020.

SBRF har i genomsnitt 6 larm per år avseende naturolycka baserat på statistik från de senaste tio åren (2011-2020) och antalet larm är jämt fördelat per kommun. Jämfört med genomsnittet för Västra Götaland och genomsnittet för hela Sverige har Tjörn och Lilla Edet fler antal räddningsinsatser per tusen invånare medan däremot Stenungsund har något lägre genomsnitt.

Göta älvdalen har den högsta frekvensen av skred i Sverige. I SGI:s skreddatabas finns ett 60-tal skred och jordrörelser registrerade längs Göta älv, där de flesta av skreden inträffat på sträckan mellan Lilla Edet och Trollhättan.

1957 inträffade Götaskredet som drog med sig delar av sufitfabriken ut i älven och tre människor omkom. Skredriskerna har utretts av SGI och presenterades i Göta Älvutredningen 2009-2011. Nedanstående kartbild är ett utdrag från SGI:s utredning. Ur kartbilden kan utläsas att det finns omfattande skedriskområden i, i anslutning till och norr om Lilla Edets tätort. Sjöfartsverket och kommunen har utfört och kommer att utföra förebyggande åtgärder på de identifierade riskområdena.

Kartbild X Kartbild från Göta Älvutredningen, SGI

Den globala uppvärmningen kommer att påverka nederbördsmönstret. Årsmedelnederbörden i Västra Götaland förväntas öka kraftigt (beroende av växthusgasutsläppens omfattning) under de följande 80 åren. Vid kusten på vintern sker den största ökningen. Antal dagar med kraftig nederbörd och extremt korttidsregn förväntas att öka i frekvens och intensitet. När nederbördsmönster förändras förväntas översvämningsskrisen till följd av skyfall att öka. Risker kopplat till skyfall förväntas även öka till följd av förtätning och mer hårdgjorda ytor vilket minskar infiltration och fördröjning. Om dagens nivåer på utsläpp av växthusgaser inte minskar visar beräkningar att medelvattenståndet i havet globalt kan höjas med 61-110 cm fram till år 2100. Eftersom detta har stor påverkan på lågt liggande kustområden måste det tas hänsyn till vid långsiktig planering av

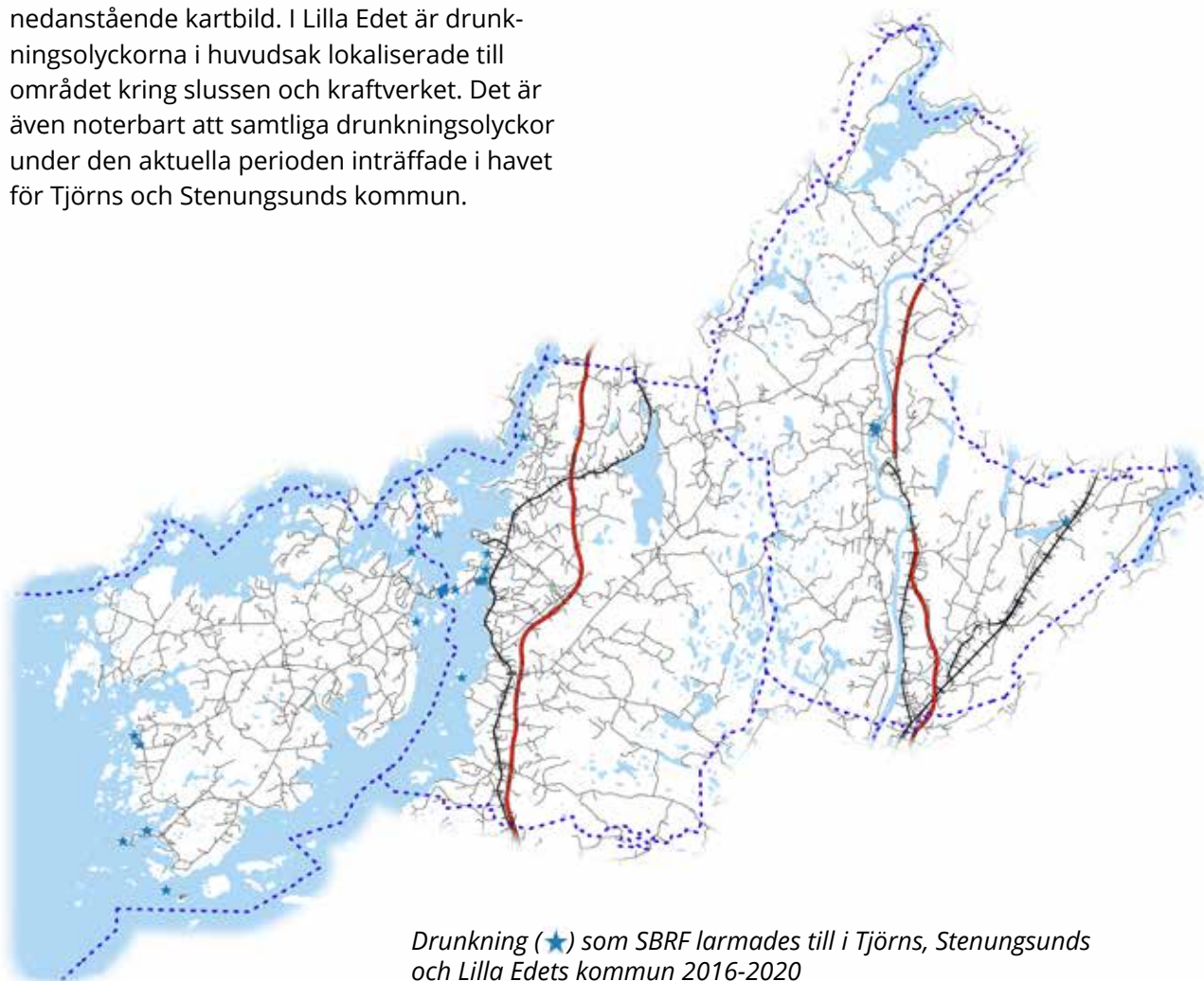
samhällsviktig verksamhet och infrastruktur med lång livslängd.

För Tjörn är landhöjningen ca 0,32 cm/år (SMHI 2020) vilket betyder att nettohavsnivåstigningen vid 1 meter havsnivåhöjning fram till år 2100 är ca 68 cm.

Höga havsnivåer som uppstår i samband med stormar kan leda till en allvarlig översvämningsskris för kustkommunerna. I takt med att medelhavsytan stiger till följd av klimatförändringar kommer vattenståndet vid extrema högvatten bli ännu högre.

4.7 Drunkning

De senaste fem årens insatser avseende drunkning som SBRF har larmats till kan utläsas i nedanstående kartbild. I Lilla Edet är drunkningsolyckorna i huvudsak lokaliserade till området kring slussen och kraftverket. Det är även noterbart att samtliga drunkningsolyckor under den aktuella perioden inträffade i havet för Tjörns och Stenungsunds kommun.

Drunkning (★) som SBRF larmades till i Tjörns, Stenungsunds och Lilla Edets kommun 2016-2020

SBRF har i genomsnitt 5 larm per år avseende drunkning baserat på statistik från de senaste tio åren (2011-2020). Merparten sker på Tjörn (2 larm) och i Stenungsund (2 larm). I jämförelse med genomsnittet för Västra Götaland och genomsnittet för hela Sverige har samtliga tre kommuner högre antal räddningsinsatser (för drunkning) per tusen invånare. Att Tjörn sticker ut genom att ha betydligt högre genomsnitt kan

förklaras med den långa kuststräckan och att badgäster fördubblar personantalet på sommaren.

Under de senaste 25 åren (1996-2020) har det i Stenungsund varit sju dödsfall, i Lilla Edet varit sju dödsfall och på Tjörn varit elva dödsfall på grund av drunkning när räddningstjänsten varit larmad.

5. Värdering

Att värdera riskerna handlar i detta fall om att komma fram till om skyddet mot olyckor är tillräckligt inom olika områden eller om åtgärder behöver vidtas. De områden som är i fokus här avser olyckor som föranleder räddningstjänstinsats i de olika delarna av SBRF:s kommuner. Värderingen av risker kommer att peka ut inriktningen för de mål som sätts i detta handlingsprogram.

Riskerna har i föregående kapitel beskrivits utifrån hur ofta de sker, var de sker, när de sker, med vilka konsekvenser, hur många räddningstjänstinsatser SBRF har jämförelsevis med övriga Sverige samt om det är någon medlemskommun som är drabbad mer än andra. En utvärdering av trender och framtidens påverkan på riskbilden har också presenterats. Dessa underlag utgör tillsammans med en bedömning av nuvarande förmåga att förebygga riskerna samt förmågan att hantera räddningsinsatser underlag för värdering i detta kapitel.

SBRF har fler inträffade olyckor som föranleder räddningsinsats i förhållande till befolkningens mängd jämfört med genomsnittet för Sverige. Detta gäller för alla tre kommuner i förbundet och i synnerhet för Lilla Edet. På grund av att befolkningen förväntas öka inom SBRF:s medlemskommuner finns det en risk för att antalet olyckor (huvudsakligen vardagsolyckor) därmed ökar.

För att rädda liv genom att förebygga eller avhjälpa vardagsolyckor visar statistik från räddningsinsatser att arbetet bör inriktas mot trafikolyckor, drunkning och brand i bostad. Slutsatsen av riskmatrisen för människors liv och hälsa är även att prevention mot brand i kemiindustri och brand i vårdanläggning bör prioriteras. Den dimensionerande händelse med lägre sannolikhet men högst förväntad skada på människor är skredolycka som också finns inom riskområdet med behov av riskreducerande arbete. Även brand i fritidsbåtar i gästhamn utgör en betydande risk för människors liv och hälsa.

Flertalet olyckor inom SBRF som kräver räddningsinsats inträffar under den tiden människor normalt sett är vakna. För Tjörns del är det framförallt under mars-april och under juli larmfrekvensen ökar. Orsaken är brand i markvegetation under våren och i samband med ökande befolkning under sommaren. I Stenungsund sker fler olyckor under april, sommarmånaderna och december. Lilla Edet har en relativt jämn olycksfördelning över året med en topp för juli-augusti. Antalet insatser är fler i samband med helgerna, flest på lördagar i Lilla Edet samt Tjörn och flest på söndagar i Stenungsund. Dessa aspekter är viktiga att ta hänsyn till i framtiden i kommande planering av den operativa förmågan för att bedriva räddningsinsatser.

Den kategori som har flest antal dödsfall vid olyckor som föranleder räddningstjänst inom SBRF är trafikolycka. Tyvärr har trenden för dödsfall vid trafikolyckor varit stigande de senaste åren. Även olyckskategorin drunkning har en hög andel dödsfall, i synnerhet för Tjörns kommun. Dödsorsaken bakom de fall som registrerats som drunkning, kan dock vara en annan. I vissa fall är det troligt att det handlar om sjukdomsfall och att man varit död innan man fallit i vattnet. Andelen dödsfall för brand i byggnad är låg i Stenungsund och på Tjörn, men relativt hög i Lilla Edets kommun. Fler och fler mycket gamla människor förväntas bo kvar hemma (p.g.a. kvarboendepincipen) och därmed förväntas antalet personer som har svårigheter med att upptäcka brand, ta sig ut själva från sina bostäder och har ett större riskbeteende (p.g.a. demens etcetera) öka. Detta leder till stora utmaningar för att se till att dessa personers risknivå för att omkomma i händelse av brand hålls på en rimlig nivå. I det lite längre perspektivet behöver det individuella brandskyddet stärkas ytterligare för att rymma med den landsomfattande nollvisionen för bostadsbränder. Därmed är det mycket viktigt att arbetet med individanpassat brandskydd fortgår och vidareutvecklas i samverkan med kommunerna.

Naturolyckor där konsekvenserna blir mer omfattande än tidigare kommer troligtvis att öka framöver. Eftersom klimatförändringarna förväntas påverka naturolyckors frekvens och intensitet bör en prioriterad fråga framöver vara hur SBRF anpassar sin förmåga för att möta dessa risker. Det är vanligt förekommande att ett flertal olyckor av detta slag inträffar samtidigt och förmodligen kan inte räddningstjänsten på egen hand anpassa förmågan för att kunna hantera hela hjälpbehovet. Det behöver ställas krav på enskildas förebyggande åtgärder och förmåga såväl som samhällets förebyggande åtgärder. Tillsammans med medlemskommunerna bör därmed vidare planering och analyser genomföras med avseende på områden som kan bli särskilt utsatta.

Räddningstjänstens insatstid till öar som inte har en broförbindelse är väderberoende och förväntas vara mer än 30 minuter. Exempelvis har SBRF, i vissa områden dit förbundet har lång insatstid, utrustat och utbildat civila insatspersoner (CIP) för att dessa ska kunna genomföra inledande åtgärder vid bränder. Förmågan att hantera olyckor på bebodda öar utan landförbindelse och utan brandvärn behöver utvecklas.

Eftersom räddningstjänsten ska kunna bedriva räddningsinsatser under höjd beredskap ställs särskilda krav på förmågan under dessa förhållanden. SBRF kan komma att behöva vidta åtgärder utifrån den analys och planering som är tänkt att genomföras.

6. Mål

Södra Bohusläns räddningstjänstförbunds mål utgår från de nationella målen, riskanalys LSO och riskvärdering, samt SBRF:s förbundsordning.

Nationella mål

- Bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.
- Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt.
- Förebyggande verksamhet ska planeras och organiseras så att den effektivt bidrar till att förebygga bränder och andra olyckor samt förhindra eller begränsa skador till följd av bränder och andra olyckor. Särskild vikt ska läggas vid att förhindra människors död och andra allvarliga skador.

Riskanalys LSO riskvärdering

De största riskerna i SBRF:s medlemskommuner har tagits fram i en riskanalys LSO. Den har sedan legat till grund för den riskvärdering som gjorts i kapitel 5.

Förbundsordning

I förbundsordningen är ansvarsförhållandet mellan medlemskommunerna och SBRF reglerat. Där framgår att SBRF utför de flesta skyldigheterna som åvilar kommuner enligt LSO och LBE. Följande arbetsuppgifter kvarligger dock hos medlemskommunerna, och påverkar SBRF:s mål.

- Samordna det olycksförebyggande arbetet i kommunen (LSO 1 kap. 6§)
- Verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder (LSO 3 kap 1§)

Mål 1: Den enskildes förmåga att själv kunna förebygga och hantera olyckor ska öka

Delmål förebyggande

1-A Räddningstjänsten ska kontinuerligt informera och ge rådgivning till allmänheten om skydd mot olyckor.

1-B Räddningstjänsten ska kunna erbjuda utbildningar med avseende på skydd mot olyckor.

1-C Förbundets alla skolbarn i årskurs 2, 5 och 8 skall ges kunskaper om brandrisker, hur man skyddar sig mot bränder och personolyckor samt allmän riskmedvetenhet.

1-D Räddningstjänsten skall erbjuda utbildning i förebyggande skydd mot olyckor och skadeavhjälpande åtgärder för Tjörns, Stenungsunds och Lilla Edets kommuns personal.

Delmål operativt

1-E All operativ personal ska ha grundläggande kunskap om förebyggande av brand och olyckor för att kunna ge information till den enskilde.

1-F Upptäckter som görs under insatser och övningar som har betydelse för förebyggande skydd mot olyckor skall förmedlas till den förebyggande avdelningen samt vid behov till medlemskommunerna.

Mål 2: Antalet bostadsbränder ska minska och ingen människa ska omkomma eller skadas allvarligt till följd av brand i bostad

Delmål förebyggande

2-A Samtliga bygglov som beviljas i förbundet skall få det brandtekniska myndighetsstöd som krävs för att minimera skador på människor, egendom och miljö i händelse av brand.

2-B Utföra områdesbesök där brandskyddsinformation erbjuds. Årligen skall minst 10 områdesbesök utföras.

2-C Samverka med hemtjänstpersonal för att kunna nå ut till personer som är utsatta för en högre risk för att omkomma och skadas på grund av brand i bostad.

2-D Verka för att enskilda med begränsad förmåga att själva agera i samband med brand, ska erbjudas individanpassade brandskyddsåtgärder.

2-E Bostadsbränder ska följas upp genom en olycksundersökning där lärande finns ur ett förebyggande eller operativt perspektiv.

Delmål operativt

2-F Objektsorienteringar vilka leder fram till framtagande av insatsplaner ska genomföras i bostadsområden.

2-G Utveckla metod och teknik inom brand i byggnad och öva detta regelbundet (minst årligen) i realistisk miljö.

2-H SBRF skall verka för att öka de boendes egna förmåga att hantera olyckor där räddningstjänsten har lång insatstid. (Civil insatsperson - CIP)

Mål 3: Antalet omkomna och svårt skadade i trafiken ska minska

Delmål operativt

3-A Implementering och utvärdering av framtagna rutiner för räddningsarbete på väg skall utföras. Under räddningsinsatser med avseende på trafikolycka på väg ska "buffertfordon" tas med för att skydda egen personal och samverkande organisationers personal.

3-B Samtliga kommunala räddningsstyrkor skall årligen (minst en gång) öva trafikolycka.

Mål 4: Antalet omkomna på grund av drunkningsolyckor skall minska

Delmål förebyggande

4-A Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor skall utföras gällande räddningstjänstens framkomlighet mm på kommunernas hamnar, badplatser och liknande vattennära anläggningar.

Delmål operativt

4-B Samtliga kommunala räddningsstyrkor ska årligen genomföra övning i ytvattenlivräddning.

4-C Stenungsund och Skärhamns styrkor ska genomföra samverkansövningar med SSRS.

Mål 5: Risknivån för invånare och besökare skall ej öka och om möjligt minska med avseende på olyckor med farliga ämnen och ras/skred

Delmål förebyggande

5-A Arbetet med åtgärder för att minska riskerna vid kemiindustrin skall ha hög prioritet på räddningstjänsten.

5-B För att inte förvärra riskbilden för personer som vistas i kommunerna måste samhällsplaneringen runt omkring industrier med farlig verksamhet och farligt godsleder bedrivas med fokus på riskerna.

5-C Räddningstjänsten ska verka för att samtliga detaljplaner som beslutas ska beakta de risker för olyckor som är aktuella i det specifika området.

5-D Invånarna skall årligen informeras om verksamheter som kan leda till allvarliga kemikalieolyckor, vilka säkerhetsåtgärder som skall vidtas och hur man skall agera vid en olycka.

5-E Plan för räddningsinsats på anläggningar där det kan inträffa allvarliga kemikalieolyckor skall uppdateras vart tredje år.

Delmål operativt

5-F Det skall upprättas insatsplaner med avseende på skred i Lilla Edets kommun.

5-G Kommunala räddningstjänsten ska regelbundet (minst 1 gång/år) öva med kemiindustrins räddningsstyrka IRIS.

5-H Samverkansövningar med kommun och andra aktörer ska genomföras årligen med särskild inriktning på olyckor med farliga ämnen eller ras/skred.

Mål 6: Minska risken för att brand i byggnad utvecklas till större och mer omfattande brand.

Delmål förebyggande

6-A Verka för att nivån på det byggnadstekniska brand skyddet höjs i byggnader inom förbundet. Detta mål skall specificeras i den årliga tillsynsplanen.

6-B Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor skall utföras kontinuerligt enligt årligen framtagna tillsynsplan som skall beakta risken för att brand i byggnad utvecklas till större och mer omfattande brand.

6-C Räddningstjänsten ska kunna erbjuda utbildningar med avseende på skydd mot brand.

Delmål operativt

6-D All operativ personal ska ha grundläggande kunskap om förebyggande av brand i byggnad för att kunna ge råd till den enskilde och för att kunna utveckla förmågan att effektivare genomföra räddningsinsatser.

6-E Utveckla metod och teknik inom brand i byggnad och öva detta regelbundet.

6-F Förmågan att samverka med kommuner, andra räddningstjänster och andra aktörer ska övas med avseende på omfattande brand i byggnad, t ex skola och äldreboende, minst en gång vart fjärde år.

6-G Räddningsvärnspersonalen skall särskilt utbildas i skydd mot brandspridning i brandfarlig bebyggelse.

Mål 7: Räddningsinsatser ska påbörjas och genomföras inom godtagbar tid och på ett effektivt sätt

Delmål förebyggande

7-A I samband med samhällsplanering och andra tillfällen skall SBRF verka för god framkomlighet för räddningstjänstens fordon.

Delmål operativt

7-B Samtlig operativ personal ska genomgå övningar där förmåga efter vad som krävs i tjänsten mäts.

7-C Övningstid ska vara individuellt anpassad.

7-D Det skall finnas planer för samverkan med andra räddningstjänster och övriga tillämpbara aktörer.

Handlingsprogram LSO

Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund

Mål 8: SBRF skall ska stärka sin förmåga att verka vid kriser och höjd beredskap

Delmål förebyggande

8-A En beskrivning av kommunernas risker i samband med höjd beredskap skall tas fram i samråd med kommunerna och länsstyrelsen.

Delmål operativt

8-B SBRF:s skall utveckla sin förmåga att verka under höjd beredskap

Planering och genomförande

Varje år tas en verksamhetsplan fram som redovisar vilka mål och delmål som är prioriterade under året. Verksamhetsplanen bryts ner i en aktivitetsplan där det framgår hur delmålen avses arbetas med, samt eventuella andra åtgärder som valts ut för att uppnå målen.

7. Förebyggande - Förmåga och verksamhet

Förebyggandeavdelningen bedrivs med huvudsaklig inriktning på information, rådgivning, myndighetsutövning och samverkan. SBRF:s målsättning är att hela organisationen ska förmedla förbundets förebyggande budskap och arbeta med förebyggande åtgärder. Arbetet skall fokuseras i enlighet med de nationella målen och strategierna, samt SBRF:s verksamhetsmål.

Förebyggandeavdelningen består av två brandingenjörer och tre brandinspektörer. Brandinspektörerna är placerade i Lilla Edet, Stenungsund och på Tjörn.

7.1 Tillsyn

Räddningstjänsten utövar tillsyn enligt Lagen om skydd mot olyckor (LSO). Årligen anges inriktningen på tillsynsverksamheten i en tillsynsplan.

Tillsyn enligt LSO görs för att hjälpa och säkerställa att en verksamhet har ett skäligt brandskydd. Förbundet utövar i huvudsak tillsyn LSO på verksamheter som omfattas av bilagan i MSB:s föreskrifter och allmänna råd (MSBFS 2021:8) om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor.

I förbundets område finns 17 verksamheter som omfattas av "Skyldigheter vid farlig verksamhet" enligt 2 kap. 4 § i LSO. Vid tillsynen av dem kontrolleras bland annat att de har analyserat riskerna för olyckor som kan orsaka allvarliga skador på människor eller miljön, och i skälig omfattning håller eller bekostar beredskap med personal och egendom och i övrigt vidta nödvändiga åtgärder för att hindra eller begränsa sådana skador. Räddningstjänstens kontroll och påverkan att de uppfyller dessa krav sker även kontinuerligt i det regelbundna samarbetet med industrierna och vid granskande av säkerhetsrapporter, tillstånd enligt miljöbalken, PBL frågor, gemensamma tillsyner med andra myndigheter, mm.

De som genomför tillsyn har lägst utbildning Tillsyn och olycksförebyggande verksamhet A eller motsvarande äldre utbildning. För tillsyn av mer komplex karaktär skall man genomgått lägst Tillsyn och olycksförebyggande verksamhet B eller motsvarande äldre utbildning. Tillsyn av farlig verksamhet enligt 2 kap. 4 § LSO genomförs av personal med brandingenjörsexamen.

7.2 Stöd till den enskilde

Arbetet sker med inriktningen att stötta den enskilde att kunna skydda sig mot brand och andra olyckor. Information och rådgivning sker till privatpersoner, företag och föreningar, och är en omfattande del av arbetet. Information till enskilda sker bland annat via hemsidan, sociala medier, och deltagande vid evenemang mm. Informationen är till stor del anpassad efter aktuell säsongs risker.

För att nå ut till särskilt riskutsatta individer sker ett samarbete med medlemskommunernas socialförvaltningar. Det innebär i huvudsak en inventering av risker, individens egen förmåga, samt att minska sannolikhet och konsekvenser av en eventuell brand.

Att informera medlemskommunernas skolelever är en viktig del av förbundets uppdrag. Ett uppdrag som ofta startar redan i förskolan. Informationen till skoleleverna sker systematiskt under hela skoltiden, i andra, femte och åttonde klass. Genom informationen till skoleleverna skapas förståelse för risker och hur de skall agera vid brand, räddningstjänstens arbete, och samtidigt kan effekt uppnås för att förebygga skadegörelse och anlagda bränder i medlemskommunerna.

Olycksförebyggande utbildningar erbjuds i huvudsak till medlemskommunernas anställda med avseende på systematiskt brandskyddsarbete, brandkunskap för alla och hjärt-/lungräddning.

7.3 Rengöring och brandskyddskontroll

Syftet med sotning (rengöring) och brandskyddskontroll är att bränder i anslutning till förbränningsanordningar och imkanaler förebyggs och förhindras på ett effektivt sätt.

Rengöring och brandskyddskontroll i förbundets medlemskommuner bedrivs på entreprenad. För att utföra rengöring (sotning) skall personalen ha skorstensfejarutbildning eller motsvarande äldre utbildning. Behörighetskrav för utförande av brandskyddskontroll är reglerat i MSB:s föreskrift MSBFS 2014:6.

Förbundet följer upp och ansvarar för att sotningsverksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och föreskrifter.

SBRF har beslutat om frister för sotning (rengöring). Fristerna följer MSB:s föreskrift och allmänna råd MSBFS 2014:6.

Förbundet utfärdar tillstånd till fastighetsägare som ansökt att själva få sota sin egen fastighet, alternativt låta annan utföra sotningen. För att sota själv skall fastighetsägaren genomgått kurs i egenotning eller skaffat motsvarande kompetens på annat sätt, samt att det i övrigt kan ske på ett ur brandskyddssynpunkt betryggande sätt. För att låta någon annan utföra sotningen ställs det samma kompetenskrav som på de entreprenörer förbundet har upphandlat.

7.4 Övriga förebyggande åtgärder

Plan- och byggprocessen

En betydande del av det förebyggande arbetet mot olyckor sker i samhällsplaneringen. Att få in olycksförebyggande anpassningar i översiktsplaner och detaljplaner ingår i detta arbete. Räddningstjänsten skall vara en aktiv part i byggprocessen genom att exempelvis granska bygglovsärenden och medverka på ett antal tekniska samrådsmöten och slutsamråd. Dialog med avseende på byggnadstekniskt brandskydd, räddningstjänstens biträde vid utrymning, och riskhantering i aktuella projekt skall vid behov föras med de brandkonsulter, byggherrar och arkitekter som verkar i kommunerna.

Remisshantering

Vidare består det förebyggande arbetet i att besvara remisser från andra myndigheter eller aktörer som behöver ha yttrande i ärenden gällande säkerhet, riskhantering, brandsäkerhet eller annat inom räddningstjänstens kompetensområde. Det gäller t ex miljöbalksärenden från länsstyrelsen, allmänna sammankomster från polisen, serveringstillstånd från kommunerna, samt trafikärenden från Trafikverket eller kommunerna.

Tillsyn LBE

Utöver tillsyn enligt Lagen om skydd mot olyckor (LSO) utförs tillsyn enligt Lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Tillsynen görs på de verksamheter som hanterar tillståndspliktiga mängder brandfarliga och explosiva varor. Inriktningen på tillsynsverksamheten fastslås årligen i en tillsynsplan.

Samverkan för risk- och krishantering

SBRF:s medlemskommuner ansvarar för att samordna det olycksförebyggande arbetet i kommunen, och att verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder. SBRF bistår kommunerna i detta arbete.

Riskhanterings-samverkansgrupper finns i räddningstjänstförbundets samtliga tre kommuner. Räddningstjänsten finns representerad i dessa tre samverkansgrupper som även omfattar socialtjänsten, kultur, skola och samhällsbyggnad.

Krishanteringsråd finns för Tjörns kommun och Stenungsunds kommun. I dessa råd finns förutom representanter för räddningstjänsten och kommunen även representanter för Polisen, Sjöräddningssällskapet, Svenska Kyrkan, Röda Korset, större företag etcetera.

Olycksundersökningar

Olycksundersökningar och insatsutvärderingar är viktiga för både den operativa och förebyggande verksamheten. Den förebyggande verksamheten ska genom erfarenheter från inträffade olyckor få information och kunskaper som kan bidra till att sannolikheten för att liknande händelser minskas, och att konsekvenser av dem lindras.

Efter varje räddningsinsats skrivs en händelserapport. Vid mindre olyckor utvärderas och dokumenteras erfarenheterna i händelserapporten. Om det finns behov genomförs en fördjupad olycksundersökning i en separat rapport.

Räddningstjänstförbundets verksamhet ska utvecklas och kvalitetssäkras, genom att lärdomar från olyckor och insatser tas tillvara.

8. Räddningstjänst - Förmåga och verksamhet

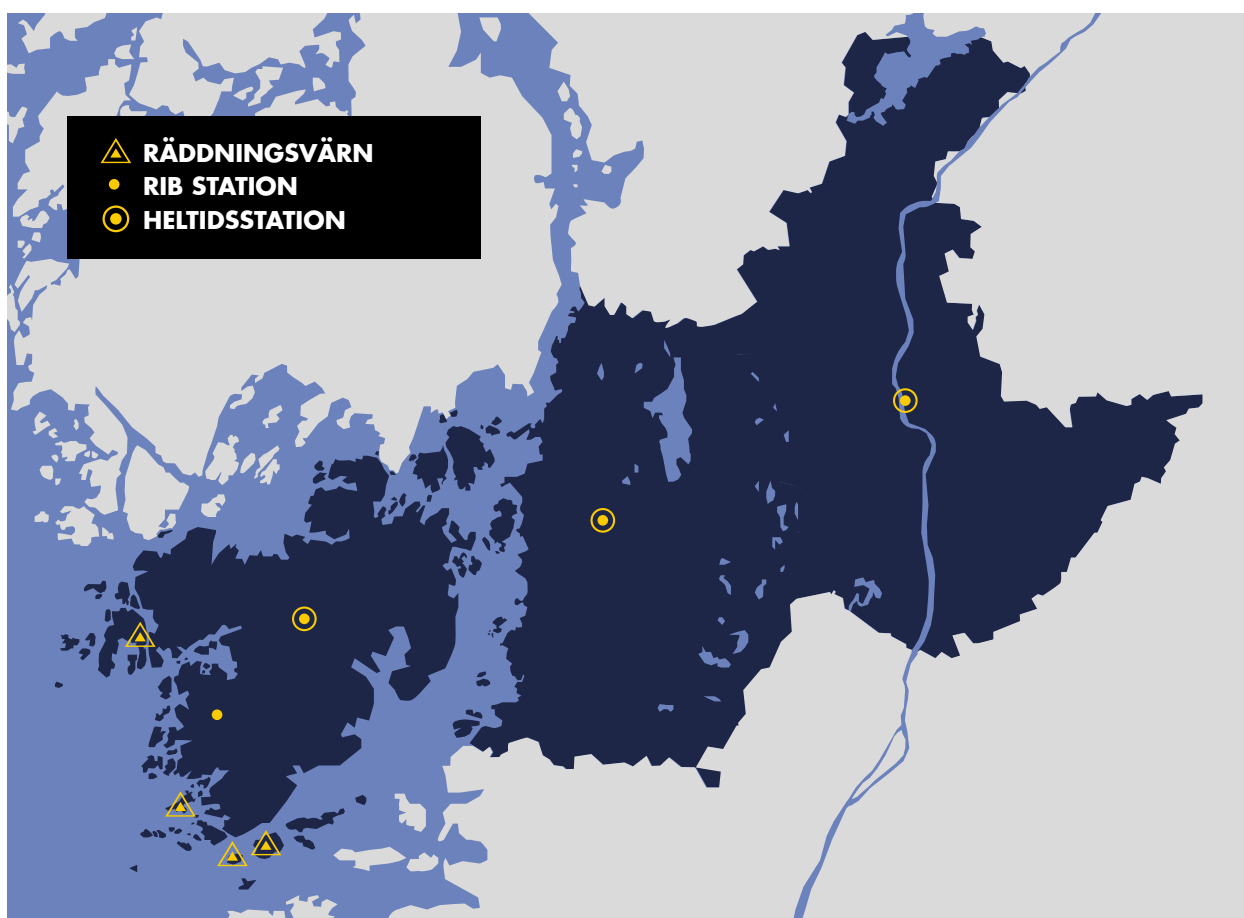
Enligt 1 kap. 2 § Lagen om skydd mot olyckor ansvarar staten eller kommunen för räddningsinsats vid olyckor och överhängande fara för olyckor för att förhindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljön. Inom medlemskommunernas geografiska område ansvarar södra Bohusläns räddningstjänstförbund för sådana räddningsinsatser som medlemskommunerna skulle ansvarat för. I detta avsnitt beskrivs förbundets verksamhet och förmåga att genomföra dessa räddningsinsatser.

8.1 Övergripande

Tillgång till egna resurser

Förbundet har fyra brandstationer: Skärhamns brandstation på Enebacken 1, Kållekärrs brandstation på Wackenfeldts väg 2, Stenungsunds brandstation på Gesällgatan 6 och Lilla Edets brandstation på Märten Torsgatan 23. Det pågår planering av ny brandstation i Lilla Edet med placering vid södra påfarten till E45.

Förbundet har också fyra brandvårn placerade på Härön, Klädesholmen, Åstol och Dyrön.

Geografisk placering av förbundets stationer och värn

Förbundets operativa resurser består av följande funktioner:

Chefs- och stabsresurs (CSR)
Insatsledare (IL)
Styrkeledare (SL)
Brandmän (Bm)
Räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB)
Resurserna är fördelade i förbundet utefter lokala förutsättningar och behov.

Station	Beredskapsstyrka	Anspänningstid	Resurser	Specialresurser
Rörlig i förbundet	1 CSR	90 sekunder	Ledningsfordon	
Rörlig i förbundet	1 IL	90 sekunder	Ledningsfordon	
Tjörn Skärhamn	2 RiB	6 minuter	Vatteningenhet	
Tjörn Kållekärr	1 SL + 2 Bm 2 RiB	90 sekunder 6 minuter	Räddningenhet Vatteningenhet	
Stenungsund	1 SL + 4 Bm 3 RiB	90 sekunder 8 minuter	Räddningenhet Höjdenhet Vatteningenhet	Höjdenhet Nationell förstärkningsresurs kem * Drönare
Lilla Edet	1 SL + 2 Bm 2 RiB	90 sekunder 6 minuter	Räddningenhet Vatteningenhet	Skogsbrandsdepå
Totalt i beredskap				
CSR	IL	SL	Bm	RiB
1	1	3	8	8

Förbundets resurser och geografiska placering

*MSBs nationella förstärkningsresurs är inte förbundets egen utan tillhör MSB även om förbundet via avtal bemannar den, tillgängligheten kan påverkas av prioriteringar av MSB.

Plats	Beredskapsform	Resurser
Härön	Värn	Fyrhjuling, MSP klass 2 Brandutrustning
Klädesholmen	Värn	Fyrhjuling, MSP klass 2 Brandutrustning
Åstol	Värn	Fyrhjuling, MSP klass 2 Brandutrustning Sjuktransport
Dyrön	Värn	Pikup, Räddningsutrustning MSP klass 2

Förbundets frivilliga resurser för de fyra värnen

Räddningsvärnen bidrar med inledande åtgärder för att begränsa konsekvenserna av olyckor. Då värnen inte har en stående beredskapsstyrka eller fast anspänningstid kan deras förmåga variera stort. Exempel på åtgärder de kan bidra med är: att begränsa brandspridning mellan byggnader, hantera mindre markbränder eller assistera ambulans.

Kompetenskrav

Chefs- och stabsresurs

Ska lägst ha genomfört MSB-utbildning räddningsledare B eller motsvarande samt särskild stabsutbildning. Ska ha god kännedom om ägarkommunernas risker samt kris- och beredskapsplanering.

Insatsledare

Ska lägst ha genomfört MSB-utbildning räddningsledare B eller motsvarande och ha stor erfarenhet från räddningsledning.

Styrkeledare

Ska ha genomfört MSB-utbildning räddningsledare A eller motsvarande.

Brandman

Ska ha genomfört MSB-utbildning skydd mot olyckor eller motsvarande.

Räddningstjänstpersonal i beredskap

Ska ha genomfört MSB-utbildning grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap eller motsvarande.

Frivilliga på räddningsvärn

Ska ha genomgått lokal kompetensintroduktion.

Tillgång till resurser i samarbete med andra kommuner

SBRF ingår via avtal i Västra Räddningsregionen, VRR, tillsammans med följande räddningstjänster:

- Alingsås-Vårgårda räddningstjänstförbund (AVRF)
- Bohus räddningstjänstförbund (BORF)
- Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG)
- Räddningstjänsten Öckerö
- Räddningstjänsten Herrljunga
- Räddningstjänsten Sotenäs
- Räddningstjänsten Strömstad
- Räddningstjänsten Tanum

VRR har en gemensam ledning för att hantera räddningsinsatser. Den gemensamma ledningen kan gränslöst nyttja lednings- och räddningsresurser inom hela VRR för att hantera räddningsinsatser och för att skapa beredskap för kommande räddningsinsatser. I tid närmsta enhet med rätt förmåga för uppgiften larmas alltid som

förstahandsalternativ.

SBRF har utöver detta avtal med följande räddningstjänster om första insats i områden som snabbare nås av annan räddningstjänst samt gemensam insats på mötesfri väg.

- Räddningstjänsten mitt Bohuslän:

Avtal avseende räddningsinsats på E6 norr om Stenungsund

- Bohus räddningstjänstförbund:

Avtal avseende räddningsinsats på E45 sträckan Lödöse – Grönäs, på E6 söder om Spekeröd

- Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund:

Avtal avseende räddningsinsats på E45 sträckan Sjuntorp – Lilla Edet norra.

SBRF har för avsikt att upprätta släckavtal med NÄRF avseende första insats i norra delarna av Lilla Edets kommun där resurser från NÄRF är snabbast.

Vissa specialresurser finns inte tillgängliga inom SBRF och behöver vid behov larmas från annan räddningstjänst inom VRR. Det kan vara specialresurser så som tung räddning eller resurs för räddning på hög höjd.

SBRF är delaktig i räddsamVG som är ett samarbete med alla räddningstjänster i Västra Götalandsregionen om att vid behov bistå varandra med resurser för räddningstjänst.

Alarmering av räddningsorganet

Allmänheten kan larma kommunal räddningstjänst via SOS Alarms larmnummer 112. När den enskilde ringer larmnumret 112 svarar en SOS-operatör. SOS-operatören intervjuar den hjälpsökande och avgör vilka samhällsaktörer som ska kopplas in för att lyssna på intervjun. Handlar händelsen om en olycka med behov av kommunal räddningstjänst och händelsen inträffat eller förväntas inträffa inom Västra Räddningsregionens område kopplas räddningstjänsten storgöteborgs Ledningscentral in för att lyssna på intervjun. LC-operatören, som lyssnar på samtalet, händelsevärderar, larmar ut räddnings- och ledningsresurser samt stödjer de resurser som larmats ut.

Vid avbrott eller störningar i 112-trafiken finns för allmänheten ett direktlarm, placerat i larmskåp vid huvudingången till brandstationen i Stenungsund på Gesällgatan 6, brandstationen i Skärhamn på Enebacken 1 och brandstationen i Källekärr på Wackenfeldts väg 2. Vid behov kan även räddningsfordon placeras ut på strategiska platser i kommunen.

Brandvattenförsörjning

En grundförutsättning för att räddningsinsatser ska kunna genomföras effektivt är att det finns tillgång till brandvatten. Med tillgång menas både avstånd till brandpost och flöde i brandpost. För att en räddningsinsats ska kunna genomföras på det sätt som lagstiftaren avser i 1 kap. 3 § LSO, förutsätts att brandvattenförsörjningen både på kort och lång sikt, är tryggad.

I förbundets medlemskommuner sker brandvattenförsörjningen via utbyggda brandpostnät. Brandposterna är en kommunal angelägenhet och en förutsättning för bebyggelsen i tätorterna.

Utanför större tätorter verkar förbundet för alternativsystem som grund för behovet av brandvatten. Systemet bygger på att tankbilar används för vattentransport mellan prioriterade återfyllningsbrandposter och brandplatsen. I områden utan brandpostnät nyttjar förbundet tankbilar och motorsprutor för att kunna transportera vatten från öppna vattendrag.

Medlemskommunerna ansvarar för och bekostar ledningar och brandposter i försörjningsnätet för brandvatten och samråder med räddningstjänstförbundet om brandposters placering och antal. Medlemskommunerna ansvarar också för och bekostar att brandposter underhålls, är brukbara och tydligt utmärkta samt att räddningstjänstförbundet underrättas vid förändringar och vattenavstängningar.

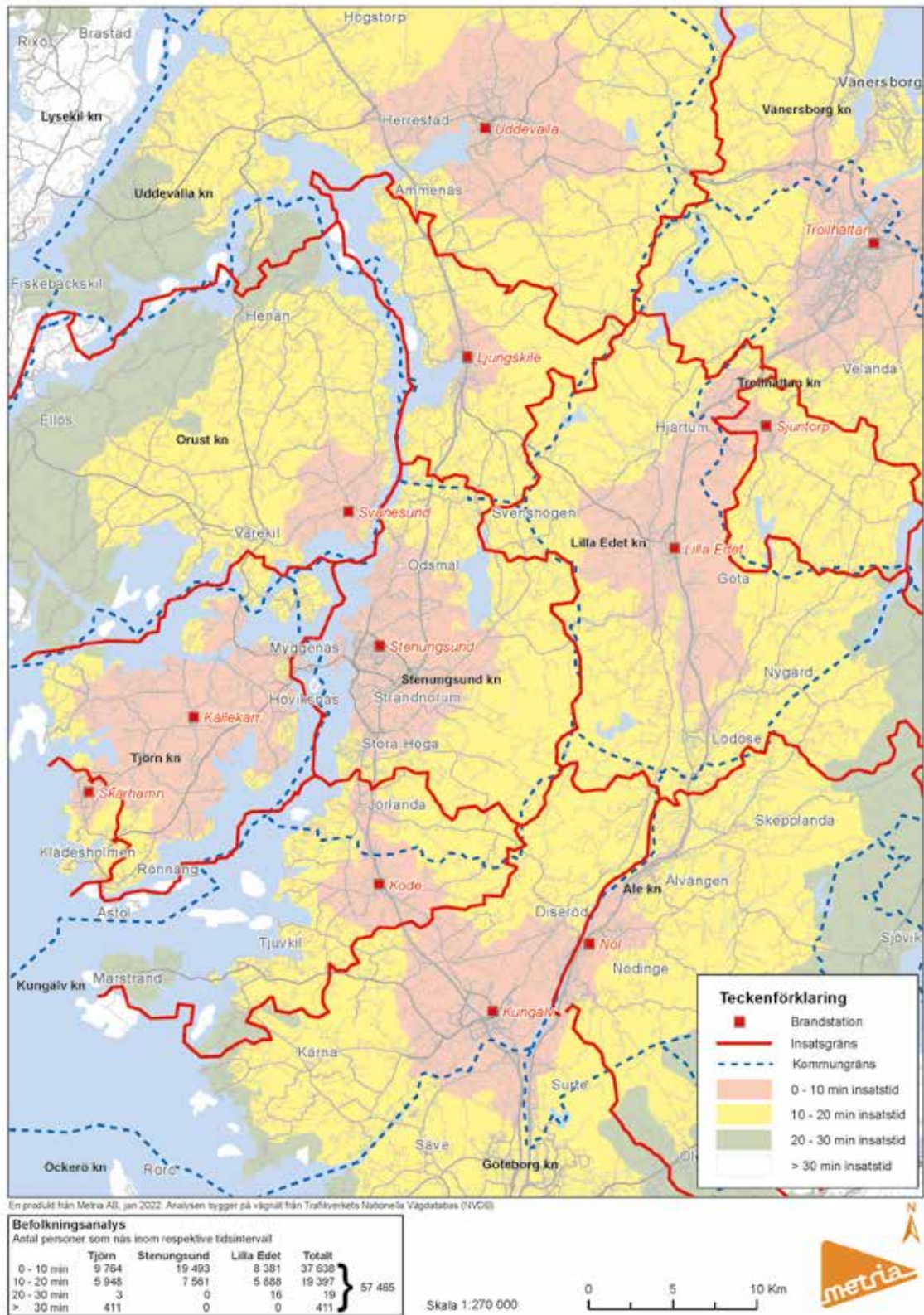
Ett nära samarbete ska bedrivas mellan räddningstjänstförbundet och ansvarig aktör för brandvattenförsörjningen.

Kommunerna tillhandahåller vatten för effektiv brandsläckning med räddningstjänstens utrustning samt, där förutsättningar finns, vatten för sprinkleranläggningar. Grundnivån för brandvattensystem ska utgöras av vad som anges i Svenskt Vattens anvisningar. Vid framtagande av brandvattenplaner enligt Svenskt Vattens P114 kan annan utformning av brandvattennät, ansvar och kostnadsfördelning överenskommas mellan SBRF och medlemskommunen. Fastighetsägare ska underhålla privata brandposter för vattenförsörjning och ansvara för säkerhet, underhåll och skötsel av vattentag, uppställningsplatser för mobila pumpar samt andra anordningar för brandvattenförsörjning som tillhör fastighetsägaren.

Förbundet ska alltid underrättas i god tid när vattenledning till brandpost ska stängas av och när den öppnas igen, när en gammal brandpost tas bort eller ny anordnas. Respektive medlemskommun ansvarar för att förbundet får tillgång till aktuellt kartmaterial och annan nödvändig geodata avseende brandposternas och vattentagens placering. Kommunerna ansvarar även för att brandvattennät och vattentag levererar de vattenmängder som krävs. Räddningstjänstförbundet skall meddela den aktuella kommunens huvudman för vattentjänster vid större vattenuttag.

Responstid

Responstiden är tiden från det att larm inkommer till 112 till att första kommunala räddningsresurs når förbundets olika delar, tiderna avser att närmsta resurs larmas. Responstiden består av larmhanteringstid hos SOS-alarm samt räddningstjänsten Storgöteborgs ledningscentral, anspänningstiden och körtiden. Körtiden är beräknad, larmhanteringstiden är satt till 90 s baserat på ett genomsnitt av mediantiderna för de händelsetyper som bedöms mest tidskritiska, brand i byggnad, trafikolycka och drunkning. Anspänningstiden är för första resurs från respektive brandstation, anspänningstiderna går att utläsa på sidan 36.

Responstiden för förbundets resurser samt kringliggande räddningstjänster.

Överlåtande åt annan att vidta inledande begränsade åtgärder

SBRF har i vissa områden dit förbundet har lång insatstid utrustat och utbildat civila insatspersoner (CIP) för att dessa ska kunna genomföra inledande åtgärder vid bränder. Utrustningen finns placerad så att frivilliga i området vid en händelse kan nyttja utrustningen till dess att räddningsresurser anländer.

Samverkan med andra aktörer

SBRF har avtal eller samverkan med följande:

- Avtal MSB om att bemanna nationell förstärkningsresurs kem. SBRF får genom avtalet tillgång till materiel och kompetens inom området kem.
- Avtal med privat entreprenör om hjälp vid händelser som innebär skada på miljön.
- Avtal med Trafikverket avseende sanering och röjning av vägbana efter insats, evakuering av tåg, arbetsjordning av kontaktledning vid haveri, hantering av järnväg och tåg i samband med olycka.
- Avtal med Västra Götalandsregionen avseende IVPA, terrängtransport samt assistans till ambulans.
- Avtal med Västtrafik avseende färjetransport till Åstol, Dyrön, Tjörnekalv samt Härön i händelse av räddningsinsats
- Överenskommelse med Svenska Sjöräddningssällskapet (SSRS) för att kunna larma dem vid händelser i havet eller vid transportbehov av räddningsresurser.
- Samverkan med medlemskommunerna i frågor som rör säkerhet.
- Samverkan med kemiindustrin i Stenungsund och deras räddningstjänst IRIS. Samverkan gäller Sevesoverksamheter på högre nivå där krav finns på övning och insatsplanering.
- Förbundet samverkar också i olika grad med en lång rad andra aktörer så som regionen, länsstyrelsen samt statliga myndigheter ex. polisen, kustbevakningen, sjöfartsverket.

Varning och information till allmänheten

Allmänheten skall kunna varnas och informeras vid allvarliga olyckshändelser. Vid beslut om att allmänheten skall varnas aktiveras viktigt meddelande till allmänheten, VMA. Ett VMA kan ibland föregås av en särskild varningssignal från varningstyfoner, men det kan även sändas utan att det föregås av varningssignal. Tyfoner för att sända varningssignal finns placerade i Lilla Edets tätort och Stenungsunds tätort, samt i området för kemiindustrin.

När signalen hörs skall allmänheten bege sig inomhus, stänga fönster, dörrar och ventiler samt lyssna på riks- eller lokalradion. Signalen består av 7 sekunder långa signaler som upprepas under ca 2 minuter från kommunens tyfoner. Denna signal provas av räddningstjänsten via SOS Alarm kl. 15.00 första helgfria måndagen i månaderna mars, juni, september och december.

Ett VMA sänds alltid i radio och tv samt upprepas efter 5-10 minuter. VMA kan också skickas ut som SMS till telefoner som befinner sig inom ett visst område. Efter att ett VMA har sänts ut, kan allmänheten söka vidare information på Krisinformation.se, ringa informationsnumret 113 13 eller gå in på kommunens webbplats.

VMA sänds på Sveriges Radios FM-kanaler, Sveriges Television, Sveriges utbildningsradio, TV4, Kanal 5 och Kanal 9.

8.2 Per olyckstyp

För att en räddningsinsats ska kunna anses färdighanterad för räddningstjänsten behöver vissa effekter uppnås, vilka effekter som ska uppnås varierar för varje händelse. För att uppnå en specifik önskvärd effekt behöver ett antal uppgifter genomföras, så kallade nyckeluppgifter. Prioriteringen av nyckeluppgifterna varierar beroende på om de behöver utföras inledningsvis av första anländande räddningsresurs för att begränsa skadeförloppet eller om de därefter görs för att helt bryta skadeförloppet.

I detta kapitel beskrivs för de vanligt förekommande händelsetyperna vilka effekter som ska uppnås, vilka nyckeluppgifter som behöver genomföras, både inledningsvis och för att bryta skadeförloppet, samt vilka resurser som är av särskild vikt. I kapitlet beskrivs också räddningstjänstens förmåga att utföra nyckeluppgifter för varje händelsetyp, under händelsetypen brand i byggnad redovisas insatstiden för utrymning via räddningstjänstens stegutrustning.

Förmågan hos förbundets stationsområden beskrivs övergripande nedan, detaljerade beskrivningar för varje händelsetyp finns på sidorna 42-48. Förmågan avser när en styrka är komplett och alla enheter från ett stationsområde anlänt till platsen. Stationsområdenas förmåga varierar beroende på bemanning, resurser och utbildning. Stationsområdenas bemanning och resurser kan utläsas på sidan 36 och kompetenskraven för de olika befattningarna på sidan 37. En styrka utan rätt förmåga eller kapacitet kan genomföra delar av nyckeluppgifter men kan inte självständigt bryta skadeförloppet utan assistans av ytterligare resurser. En uppskattning av resursbehovet vid olika händelser finns på sidan 49-50. För resurser av särskild vikt som inte finns tillgängliga inom SBRF är förbundet beroende av samverkan i VRR.

Förmåga per stationsområde			
	Stenungsund	Tjörn	Lilla Edet
Brand i byggnad	Nivå 2	Nivå 2	Nivå 1
Brand utomhus	Nivå 1	Nivå 1	Nivå 1
Trafikolycka	Nivå 2	Nivå 1	Nivå 2
Olycka med farliga ämnen	Nivå 2	Nivå 1	Nivå 1
Naturolycka	Nivå 1	Nivå 1	Nivå 1
Drunkning	Nivå 1	Nivå 1	Nivå 1

Förmåga: Nivå 1 Nivå 2 Nivå 3

Övergripande förmåga för förbundets stationsområden

Nivå 2 innefattar även det som ingår i nivå 1, nivå 3 innefattar även det som ingår i både nivå 1 och 2.

Förmågan hos förbundets värn kan endast uppskattas då bemanningen inte är stående, vid en aktivering av värnet ansluter den personal som finns tillgänglig för stunden.

Normalt hanterar värn aldrig en händelse ensamma utan det knyts alltid an andra resurser från räddningstjänsten.

Uppskattad förmåga hos brandvärnen

Typinsats	Klädesholmen	Åstol	Dyrön	Härön
Brand i byggnad med rökdykarinsats	Nej	Nej	Nej	Nej
Begränsning av brandspridning mellan byggnader	Ja	Ja	Ja	Ja
Livräddande insats i form av IVPA	Nej	Ja	Ja	Nej
Nödständig person inom hamnområde	Ja	Ja	Ja	Ja
Brand i terräng mindre omfattning	Ja	Ja	Ja	Ja
Båtbrand mindre omfattning	Ja	Ja	Ja	Ja
Miljöskadebegränsning mindre omfattning	Ja	Ja	Ja	Ja

Uppskattad förmåga hos brandvärnen

Brand i byggnad

Brand i byggnad innefattar alla bränder som sker i byggnader så som lägenheter, fritidshus, villor, radhus, industrier, vårdhem mfl.

De effekter som ska uppnås, de nyckeluppgifter som ska utföras och de resurser som krävs för att hantera händelser med brand i byggnad samt förbundets förmåga att utföra nyckeluppgifterna är listat nedan.

Brand i byggnad		
Effekter som ska uppnås	Nyckeluppgifter	Resurser av särskild vikt
<ul style="list-style-type: none"> Rädda liv Släcka brand Begränsa brandspridning Begränsa egendomsskador Begränsa skador på miljön 	<p>Inledande uppgifter</p> <ul style="list-style-type: none"> Livräddning Omedelbar släckinsats <p>För att bryta skadeförloppet</p> <ul style="list-style-type: none"> Akut omhändertagande av skadad Invändig livräddning Utrymning via bärbar stege Utrymning via höjdfordon Brandvattenförsörjning Invändig brandsläckning Utvändig brandsläckning Förhindra brandspridning Restvärdesräddning Hantering av släckvatten Ledning och samverkan med andra aktörer 	<ul style="list-style-type: none"> Höjdenhet Vattenenhet Rökskyddsdepå Drönare

Förmåga - Brand i byggnad		
Nivå 1	Utrymning via bärbar stege upp till 11 m Invändig livräddning via rökdykning Invändig brandsläckning via rökdykning Riskreducerande åtgärder	Håltagning Ventilering av brandgaser Brandvattenförsörjning Utvändig släckning av brand
Nivå 2	Långa inträngningsvägar eller ej normal riskmiljö Samtidig invändig livräddning via rökdykning och utrymning via bärbar stege	
Nivå 3	Utrymning via höjdfordon upp till 23m Samtidig invändig livräddning via rökdykning och utrymning via höjdfordon eller bärbar stege	

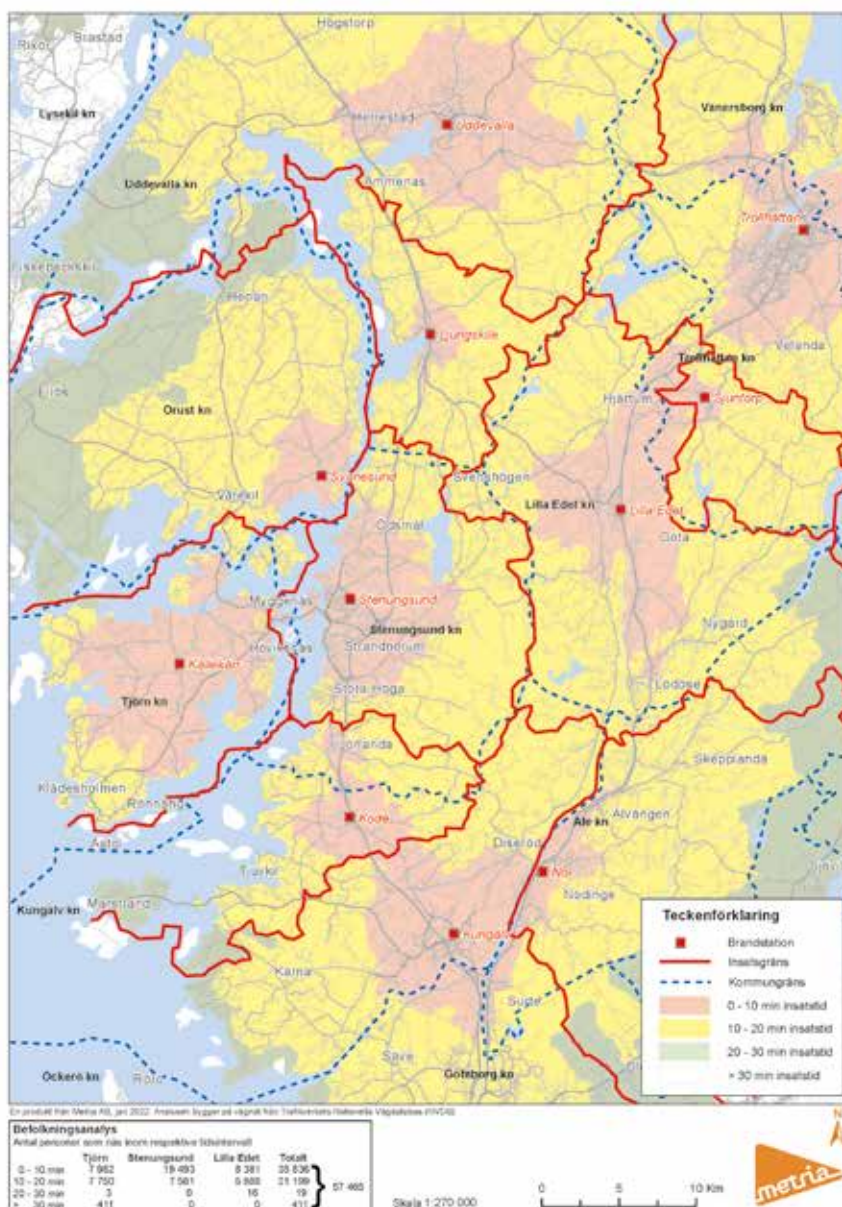
SBRFs insatstid för utrymning via stegar kan utläsas nedan. För Stenungsund gäller tiden även för utrymning via höjdfordon.

Följande avvikelser från acceptabla utrymningstider finns:

I Lilla Edets tätort finns objekt som ska utrymmas via höjdfordon inom 10 minuter, tiden upprätthålls inte då närmsta höjdenhet finns i Stenungsund.

På i sydvästra delarna av Tjörns kommun finns objekt där tiden för utrymning via stege inte upprätthålls då närmsta resurs för utrymning via bärbar stege finns i Kållekärr.

Förbundet arbetar vidare med dessa frågor.

Insatstid för utrymning via räddningstjänstens stegutrustning

För att få fram den tid det tar från att samtal inkommer till 112 till dess att räddningstjänsten kan genomföra utrymning via stege behöver larmbehandlingstiden adderas till insatstiden. Larmbehandlingstiden är i snitt 90 s.

Brand utomhus

Brand utomhus innefattar alla bränder som sker utomhus i mark, terräng, skog, fordon, vattenfarkoster eller andra fristående objekt. De effekter som ska uppnås, de nyckeluppgifter som ska utföras och de resurser som krävs för att hantera händelser med brand utomhus samt förbundets förmåga att utföra nyckeluppgifterna är listat nedan.

Brand utomhus		
Effekter som ska uppnås	Nyckeluppgifter	Resurser av särskild vikt
<ul style="list-style-type: none"> • Rädda liv • Släcka brand • Begränsa brandspridning • Begränsa egendomsskador • Begränsa skador på miljön 	<p>Inledande uppgifter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Livräddning • Omedelbar släckinsats <p>För att bryta skadeförloppet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brandsläckning • Brandvattenförsörjning • Ledning och samverkan med andra aktörer 	<ul style="list-style-type: none"> • Vatteningenhet • Motorspruta • Terrängfordon • Skogsbrandsdepå • Drönare

Förmåga – Brand utomhus	
Nivå 1	Brandsläckning Livräddning Brandvattenförsörjning Terrängtransport

Trafikolycka

Trafikolyckor innefattar alla händelser där någon typ av transportmedel är inblandat så som bilar, bussar, lastbilar eller tåg.

De effekter som ska uppnås, de nyckeluppgifter som ska utföras och de resurser som krävs för att hantera trafikolyckor samt förbundets förmåga att utföra nyckeluppgifterna är listat nedan.

Trafikolycka		
Effekter som ska uppnås	Nyckeluppgifter	Resurser av särskild vikt
<ul style="list-style-type: none">• Rädda liv• Begränsa skador på miljön• Begränsa skador på människor• Begränsa samhällspåverkan	<p>Inledande uppgifter</p> <ul style="list-style-type: none">• Säkra olycksplatsen• Livräddning <p>För att bryta skadeförloppet</p> <ul style="list-style-type: none">• Akut omhändertagande av skadad• Losstagning• Förhindra utsläpp• Begränsa utsläpp• Ledning och samverkan med andra aktörer	<ul style="list-style-type: none">• Vattenenhet• Tung räddning*• Drönare

*Finns ej inom SBRF

Förmåga - Trafikolycka		
Nivå 1	Säkra olycksplatsen mot följdolyckor Säkra olycksplatsen mot brand Livräddning Akut omhändertagande av skadad	Förhindra utsläpp Begränsa utsläpp Losstagning av skadad i ej tungt fordon
Nivå 2	Arbetsjordning av kontaktledningsanläggning vid händelse på järnväg	

Olycka med farliga ämnen

Olyckor med farliga ämnen innefattar alla händelser där ämnen och föremål som på grund av sina kemiska eller fysikaliska egenskaper kan orsaka skador på liv, hälsa, miljö eller egendom är inblandade.

De effekter som ska uppnås, de nyckeluppgifter som ska utföras och de resurser som krävs för att hantera olyckor med farliga ämnen samt förbundets förmåga att utföra nyckeluppgifterna är listat nedan.

Olycka med farliga ämnen		
Effekter som ska uppnås	Nyckeluppgifter	Resurser av särskild vikt
<ul style="list-style-type: none"> Rädda liv Begränsa skador på miljön Begränsa skador på människor Begränsa samhällspåverkan 	<p>Inledande uppgifter</p> <ul style="list-style-type: none"> Utrymning eller inrymning Varna allmänheten Livräddning avspärning Indikering <p>För att bryta skadeförloppet</p> <ul style="list-style-type: none"> Kemdykning Stoppa eller begränsa utsläpp Sanering Brandvattenförsörjning Ledning och samverkan med andra aktörer 	<ul style="list-style-type: none"> Kemresurs Vattenenhet Drönare

Förmåga – Olycka med farliga ämnen		
Nivå 1	Utrymning eller inrymning Varna allmänheten Avspärning Livräddning i branddräkt och tryckluftsapparat	Livräddande personsanering Indikera brandfarliga ämnen, syror och baser Sanering
Nivå 2	Stoppa eller begränsa utsläpp Kemdykning i gastät kemskyddsdräkt Indikera ammoniak och klor	

Naturolycka

Under kategorin naturolycka återfinns händelser som översvämning, stormskada, skred och ras.

De effekter som ska uppnås, de nyckeluppgifter som ska utföras och de resurser som krävs för att hantera naturolyckor samt förbundets förmåga att utföra nyckeluppgifterna är listat nedan.

Naturolycka		
Effekter som ska uppnås	Nyckeluppgifter	Resurser av särskild vikt
<ul style="list-style-type: none">• Rädda liv• Begränsa egendomsskador• Begränsa skador på miljön• Begränsa samhällspåverkan	<p>Inledande uppgifter</p> <ul style="list-style-type: none">• Säkra framkomlighet• Skapa lägesbild• Livräddning• Spärra av <p>För att bryta skadeförloppet</p> <ul style="list-style-type: none">• Terrängtransport• Pumpa vatten• Invallning• Losstagning• Ledning och samverkan med andra aktörer	<ul style="list-style-type: none">• Pumpar• Motorsprutor• Ras och tung räddning*• Drönare

*Finns ej inom SBRF

Förmåga – Naturolycka		
Nivå 1	Avspärrning Livräddning Länspumpning	Röjning av hinder på väg Utrymning Terrängtransport

Drunkning

De effekter som ska uppnås, de nyckeluppgifter som ska utföras och de resurser som krävs för att hantera drunkningsolyckor samt förbundets förmåga att utföra nyckeluppgifterna är listat nedan.

Drunkning		
Effekter som ska uppnås	Nyckeluppgifter	Resurser av särskild vikt
<ul style="list-style-type: none"> Rädda liv 	<p>Inledande uppgifter</p> <ul style="list-style-type: none"> Livräddning <p>För att bryta skadeförloppet</p> <ul style="list-style-type: none"> Akut omhändertagande Transport med båt Ledning och samverkan med andra aktörer 	<ul style="list-style-type: none"> Båt Drönare Vattendykare*

*Finns ej inom SBRF

Förmåga – Drunkning	
Nivå 1	Livräddning Transport med båt Akut omhändertagande Eftersök

Resursbehov

En enhet med rätt förmåga att utföra nyckeluppgifter vid en specifik händelse kan ändå sakna kapacitet att producera nog med åtgärder för att uppnå de effekter som eftersträvas. Det behövs då ytterligare räddningsresurser för att kunna producera tillräckligt med åtgärder så att skadeförloppet bryts, alla effekter uppnås och det inte längre är att betrakta som räddningstjänst. Resursbehovet kan variera från en enhet till flera stationer, specialresurser, ledningsenheter mm.

På sidan 50 illustreras hur resursbehovet kan se ut vid olika händelser från en eller flera styrkor till samverkan inom VRR. Varje händelse är unik både gällande omfattning och komplexitet, därmed varierar resursbehovet stort inom samma kategori av typhändelser. I de fall händelsen endast kan hanteras genom samverkan i VRR så handlar det om omfattande händelser med behov av specialresurser, mycket resurser eller att det finns ett stort ledningsbehov.

Olyckstyp	Typhändelse	En	Flera	VRR
Brand i byggnad	Villa		X	
	Lägenhet		X	
	Källare		X	
	Industri, handel, vård			X
	Undermarksanläggning		X	
Brand utomhus	Fordon	X		
	Mark	X		
	Skog			X
	Båt	X		
	Fartyg			X
Trafikolycka	Ett fordon	X		
	Flera Fordon		X	
	Lastbil, buss, järnväg			X
Olycka med farliga ämnen	Mindre omfattning	X		
	Farligt gods		X	
	Cistern			X
Naturolycka	Stormskada	X		
	Översvämning		X	
	Ras och Skred			X
Drunkning	Drunkning	X		

Nedan listas uppskattade tider för första samt andra förstärkning avseende i tid närmsta resurser från VRR. Förstärkningar kan ta längre tid när andra faktorer än tid vägs in i valet varifrån förstärkning ska begäras. Tiderna baseras på körtid från närmsta förstärkande brandstation till kommunens brandstation. Beroende på händelsens geografiska placering kan tiden till förstärkning när fram variera.

Område	1:a förstärkning	2:a förstärkning	Förstärkande stationer
Stenungsund	19 min	22 min	Tjörn, Kode
Tjörn	22 min	34 min	Stenungsund, Kode
Lilla Edet	26 min	32 min	Nol, Stenungsund

8.3. Ledning i räddningstjänsten

Övergripande ledning

SBRF har genom VRR anslutit sig till ett gemensamt ledningssystem som ska utföra den övergripande ledningen för hela räddningsregionen. Den övergripande ledningen inom räddningsregionen består organisatoriskt av vakthavande räddningschef (VRC), vakthavande befäl (VB) och Ledningscentralen (LC), även andra ledningsfunktioner kan ha uppgifter knutet till den övergripande ledningen.

Ledningen av den pågående samlade räddningstjänstverksamheterna i räddningsregionen kan sammanfattas enligt följande:

- Tolka och besluta om uppdragstillämpning och aktörsroll för räddningstjänstverksamheterna samt hantering av hur förväntningar och normer påverkar agerandet.
- Besluta om avsikt och vad som ska uppnås med räddningsinsatserna samt räddningsinsatsers ramar med utgångspunkt i omfånget på det som ska omhändertas.
- Besluta om avsikt och ramar för beredskap med utgångspunkt i riskbilden.
- Besluta om inriktning och samordning samt prioritering av resursanvändningen för räddningsinsatser och beredskap.
- Besluta om organisering av räddningstjänstverksamheten och anpassning av arbetssättet i räddningsledningssystemet.
- Verka för gemensamma överenskommelser mellan aktörer som berörs av pågående räddningsinsatser och förberedelser till följd av rådande riskbild, samt ge riktlinjer och ramar för samverkan.

VRC leder den pågående samlade räddningstjänstverksamheten i hela VRR genom det gemensamma ledningssystemet. För att inte VRC som person själv kontinuerligt ska bevaka, värdera och verkställa uppgifterna för den övergripande ledningen finns en kontinuerlig stabsverksamhet knutet till VRC. Denna leds av VB som till sin hjälp i grundläget har LC och ej insatta ledningsenheter. Tillgången till personal för den övergripande ledningen kan utläsas i tabellen nedan. Vid behov av utökad stabsverksamhet kan ytterligare resurser från räddningsregionen kallas in.

Inkommande 112-samtal till SOS Alarm medlyssnas av larm- och ledningsoperatörer i LC. Utifrån larm- och ledningsoperatörens händelsevärdering och bedömning av om resurser ska tilldelas för att möjliggöra räddningsinsats, larmas därefter erforderliga räddningsresurser och dirigeras utifrån given information.

Övergripande ledning	Antal	Tillgänglighet
Vakthavande räddningschef (VRC)	1	90 s svarstid, 30 min till ledningscentralen
Vakthavande befäl (VB)	1	90 s till ledningscentralen
Larm- och ledningsbefäl, i ledningscentralen	1	90 s till ledningscentralen
Larm- och ledningsoperatör, i ledningscentralen	4	0 s (minst 2 stycken), 90 s till ledningscentralen

Resurser för övergripande ledning

Tillgång till resurser för ledning av räddningsinsats

Förbundets ledningsresurser består av chefsstabsresurs, insatsledare och styrkeledare. Tillgång till egna resurser för ledning och kompetenskraven för befattningarna kan utläsas på sidan 36-37. För en övergripande bild av när första ledningsresurs i form av styrkeledare kan anlända till olycksplats kan responstider utläsas på sidan 39, med undantag av att ingen ledningsresurs finns placerad på Skärhamns brandstation. Insatsledaren kan ha både kortare och längre responstid vad då denne är rörlig i förbundet.

Insatsledare är vanligtvis räddningsledare under hela insatsen även om flera styrkor är insatta och behov av samordning mellan dessa är stort. Insatsledaren anger avsikt, inriktning, genomför kontroll och uppföljning av pågående insats. Vid omfattande insatser kan insatsledare verka som stabschef eller stabsbefäl i stab, skadeplatschef, storsektorchef.

Chefs- och stabsresurs utgör kontaktpunkt när det gäller frågor och stöd kring det lokala perspektivet. CSR kan också ingå i stab för den övergripande ledningen eller insatsledningen. CSR kan vid behov verka som räddningsledare. Vid händelser på kemiindustri i Stenungsund klassad som farlig verksamhet enligt 2 kap. 4 § LSO agerar CSR i normalfallet som samverkansperson mellan industrins interna nödlägesledning, räddningsledningen och kommunens krisledning.

Genom VRR har SBRF tillgång till övriga anslutna räddningstjänsters ledningsresurser på samma sätt som de har tillgång till SBRFs. Genom VRR har SBRF också tillgång till Regional insatsledare, RIL. RIL kan verka som räddningsledare vid komplexa insatser med stort ledningsbehov och flera insatsledare. För att utöka ledningskapaciteten i fält finns genom VRR möjlighet att aktivera en fältstab. Ledningscentralen och stab för den övergripande ledningen kan också stödja räddningsledaren.

8.4. Samtidiga och omfattande räddningsinsatser

För perioden 2018-2021 är andelen händelser som inträffar i SBRF samtidigt som en annan händelse är pågående redovisat i diagrammet nedan. Under kategorin alla händelser redovisas procentuella andelen av alla händelser där 2 eller fler händelser sker samtidigt. Under kategorin räddningstjänst redovisas samma statistik fast för händelser där det vid ankomst har klassats som räddningstjänst enligt 1 kap. 2 § LSO. Tillfällen där det sker fler än 3 samtidiga händelser förekommer i cirka 0,4 % av alla händelser men förekommer inte filtrerat för uppdrag som klassats som räddningstjänst.

Hur de samtidiga händelserna överlappar i tid kan variera från att de pågår parallellt till att nästa händelse inträffar i anslutning till att en tidigare händelse är i slutskedet. Ofta sker överlapp på grund av att det samtidigt pågår en långvarig händelse.

SBRF har en begränsad förmåga att hantera flera samtidiga händelser eller enstaka omfattande händelse under begränsad tid. SBRFs kapacitet är att hantera maximalt 3 mindre samtidiga händelser.

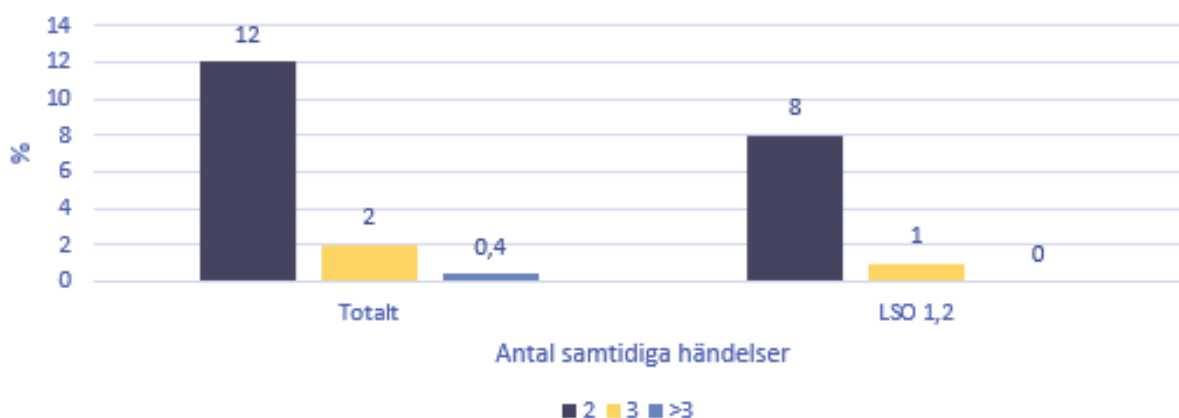
Om en räddningsstyrka är upptagen på en händelse och det samtidigt sker ytterligare en händelse inom samma geografiska område så larmas i tid närmsta räddningsresurs med rätt

förmåga. Det kan antingen vara förbundets egna resurser men också från en annan räddningstjänst genom samarbetet i VRR. För att få en uppfattning om hur lång tid det tar innan nästa räddningsresurs är på plats visas de uppskattade tiderna till en förstärkande räddningsresurs när förbundets olika delar kan utläsas på sidan 50.

Sker det en omfattande händelse eller flera samtidiga händelser där förbundets resurser inte räcker till så kan den gemensamma ledningen fritt disponera resurserna inom VRRs geografiska område för att få resurser till händelsen. Den gemensamma ledningen i VRR kan också disponera och placera resurser för att skapa beredskap för kommande händelser. Även via samarbetet i räddsamVG beskrivet på sidan 37 finns möjlighet till ytterligare resursförstärkning.

Vid skeenden som belastar räddningstjänsten genom ett stort antal samtidiga eller över tid omfattande händelser kan ledig personal kallas in för att förstärka förmågan, det kan vara personal för ledning, administration, myndighetsutövning eller för att bemanna räddningsresurser. För att utöka förmågan vid stor belastning har SBRF reservfordon som möjliggör för förbundet att med inkallad personal bemanna en räddningsenhet, en vattenenhet och en ledningsenhet. Befintliga resurser kan också delas in i fler enheter för att bättre kunna svara behovet om det är flera händelser av mindre omfattning.

Andel samtidiga händelser som % av totalt antal händelser
2018-2021

Förbundet har endast ett höjdfordon som är placerat på Stenungsunds brandstation. Om höjdenheten är insatt på en händelse samtidigt som en annan händelse inträffar där behov av höjdenhet finns kan det hanteras genom att aktivera höjdenhet från annan räddningstjänst. Närmsta höjdenheter inom VRR är från Bohus räddningstjänstförbund som har höjdenheter placerade på stationerna i Surte och Kungälv. Detta innebär att insatstiden för utrymning via höjdfordon blir längre än normalt.

Både omfattande händelser och flera samtidiga händelser innebär att beredskapen för kommande händelser påverkas. Den gemensamma ledningen kan då disponera och omplacera resurser för att säkerställa att räddningsinsats kan påbörjas inom acceptabel tid. Detta innebär ofta att insatstider avviker från det normala särskilt för specialresurser så som höjdenheter.

8.5. Räddningstjänst under höjd beredskap

Vad kommunens organisation ska ansvara för under höjd beredskap beskrivs i 8 kap. 2 § LSO

i syfte att skydda och rädda befolkningen och civil egendom från verkningar av krig skall kommunens organisation för räddningstjänst under höjd beredskap, utöver vad som i övrigt framgår av denna lag, ansvara för

1. upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden.
2. indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel,
3. kompletterande åtgärder som är nödvändiga för att verksamhet enligt denna paragraf skall kunna fullgöras.

Personal inom kommunens organisation för räddningstjänst skall under samma tid delta i åtgärder för första hjälp åt och transport av skadade samt för befolkningsskydd.

Förbundets organisation vid höjd beredskap bygger helt på förstärkning av fredstida organisation. Förbundet kan under höjd beredskap ha mer personal i beredskap och/eller bemanna stationer för lägre anspänningstid. Förbundet kan därför genomföra fler samtidiga händelser eller själv i större utsträckning hantera en större händelse än normalt. Fordon och utrustning begränsar kapaciteten.

Utbildning erfordras för att kunna hantera händelser i komplexa miljöer och störningar på infrastruktur samt kommunikation. Förbundet saknar utbildning för upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden. Fredstida förmåga för indikering och sanering kan nyttjas för sanering och indikering av kärnvapen och kemiska stridsmedel. Denna förmåga finns främst i Stenungsund med anledning av keminheten med tillhörande materiel och utbildning.

För att kunna öka förbundets förmåga att genomföra räddningsinsatser med kraftiga störningar i infrastruktur behövs planering, materialanskaffning och utbildning. Ledning kan till viss del utföras från skyddat utrymme.

Förbundet har viss förmåga till första hjälp åt skadade samt befolkningsskydd främst genom utrustning från gamla civilförsvaret.

I kapitlet alarmering av räddningstjänstorganet sid 38 framgår hur räddningstjänsten kan larmas i händelse av kraftig störning av kommunikation.

9. Uppföljning, utvärdering, lärande

Uppföljning och utvärdering av handlingsprogrammet sker i flera sammanhang där grunden är att handlingsprogrammet revideras vid ändrade förhållanden och/eller politisk styrning av verksamheten. Uppdatering av den förbundsövergripande kommunala riskanalysen sker vid behov på samma grunder. Uppföljning och utvärdering sker varje år i samband med framtagande av verksamhets- och aktivitetsplan för nästkommande år, avstämning sker med avseende på att planerade mål och aktiviteter överensstämmer med handlingsprogrammets mål och riktlinjer. Resultatet redovisas för förbundsledningen. Den årliga verksamhetsplanen godkänns och följs upp av ledningen.

För att mäta måluppfyllnaden skattas arbetsinsatsen för varje delmål från 0 till 100 %. Där 100 % betyder att delmålet är helt uppfyllt. För att få en indikation på hur bra ett mål uppfylls räknas ett medelvärde ut för de delmål som lyder under respektive mål. Om ett mål ej uppfyllts fullt ut ska en förklaring medfölja utvärderingen. Utvärderingen skall vara utförd inför framtagandet av den årliga verksamhetsplanen. Räddningschef och förebyggandechef ansvarar för utvärdering av måluppfyllnaden för respektive avdelnings delmål. Resultatet redovisas för förbundsledningen för att därefter behandlas i förbundsledningen.

Olycksundersökning

Enligt 3 Kap. 10 § LSO ska en olycka som föranlett en räddningsinsats, efter avslutad insats, undersökas. Olyckan undersöks för att i skälig omfattning klargöra orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts.

Olycksundersökningar är en viktig del i erfarenhetsåterföringen för den uttryckande verksamheten och alla lärdomar som dras från en insats delges internt för att utveckla räddningstjänstens förmåga att genomföra effektiva insatser. Olycksundersökningarna är också en viktig del i det förebyggande arbetet, genom att klargöra orsaken till olyckan möjliggörs att i framtiden kunna förebygga eller

mildra konsekvenserna av liknande händelser. Slutsatser som dras i olycksundersökningen kan också vara av vikt för annan part så som myndigheter eller verksamheter, relevanta delar delges då till dessa.

SBRF genomför olycksundersökningar kontinuerligt, omfattningen av olycksundersökningen varierar beroende på olyckans beskaffenhet. Undersökningarna kan variera från att direkt efter insats göras som en del av räddningsledarens dokumentation av händelsen i händelserapporten till att en separat utredare genomför olycksundersökningen. Behovet av en fördjupad olycksundersökning och undersökningens omfattning bedöms från fall till fall. Vid dödsbränder har förbundet som mål att alltid genomföra en fördjupad undersökning. En fördjupad olycksundersökning kan påkallas av alla som ser ett behov av en sådan, ytterst avgör räddningschef vilken omfattning enskild olycksundersökningen ska ha.

Bilaga A. Dokumentförteckning

Avtal

- Avtal mellan räddningstjänsterna i Räddsam VG avseende samverkan vid räddningstjänst, 2019
- Avtal Samverkan vid räddningstjänst, Räddningstjänsterna i VRR, 2021
- Avtal Samverkan räddningstjänst NÄRF, 2017
- Avtal Förstärkningsresurs Kemenhet MSB, 2020

Referensdokument

- Förbundsordning för Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund.
- Riskanalys LSO, 2022
- Kommunal plan för räddningsinsats, 2018
- Instruktion för Chefs- och stabsresurs (CSR) i VRR, 2021
- Instruktion för Räddningsledare i VRR, 2021
- Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund plan för tillsyn enligt LSO och LBE 2022
- Avtal Rengöring och brandskyddskontroll inom Lilla Edets kommun, 2021-2024
- Avtal Rengöring och brandskyddskontroll inom Tjörns och Stenungsunds kommuner, 2021-2024
- Sotningsfrister inom Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund, 2017

Bilaga B. Beskrivning samråd

Handlingsprogrammets samrådsförslag har tagits fram av en arbetsgrupp på SBRF. Efter internremiss var den ute på externt samråd under våren 2022.

Samrådshandlingen skickades för eventuella synpunkter till bland annat SBRF medlemskommuner, intilliggande räddningstjänster, Länsstyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, och de statliga myndigheter SBRF samverkar med. Kompletta förteckning över remissinstanser finns i tabell till höger.

Av de femton myndigheter och organisationer som fick samrådshandlingen svarade sju stycken, varav två utan synpunkter. Hur synpunkterna har beaktats finns i detalj beskrivet i en särskild samrådsredogörelse.

Inkomna synpunkter har i huvudsak inte inneburit direkta ändringar innehållsmässigt, utan förtydliganden. Dock har bilagan Hamnar och gränser i vattnet kompletterats med fler områden efter synpunkter från Kustbevakningen, samt ansvarsfördelning för brandvatten kompletterats efter synpunkter från Tjörns kommun.

Samrådsinstanser

- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Länsstyrelsen i Västra Götalands län
- Kustbevakningen
- Sjöfartsverket
- Trafikverket
- Luftfartsverket
- Polisregion Väst
- Orust Räddningstjänst
- Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund
- Räddningstjänsten Mitt Bohuslän
- Bohus Räddningstjänstförbund
- Räddningstjänsten Storgöteborg
- Lilla Edets kommun
- Tjörns kommun
- Stenungsunds kommun

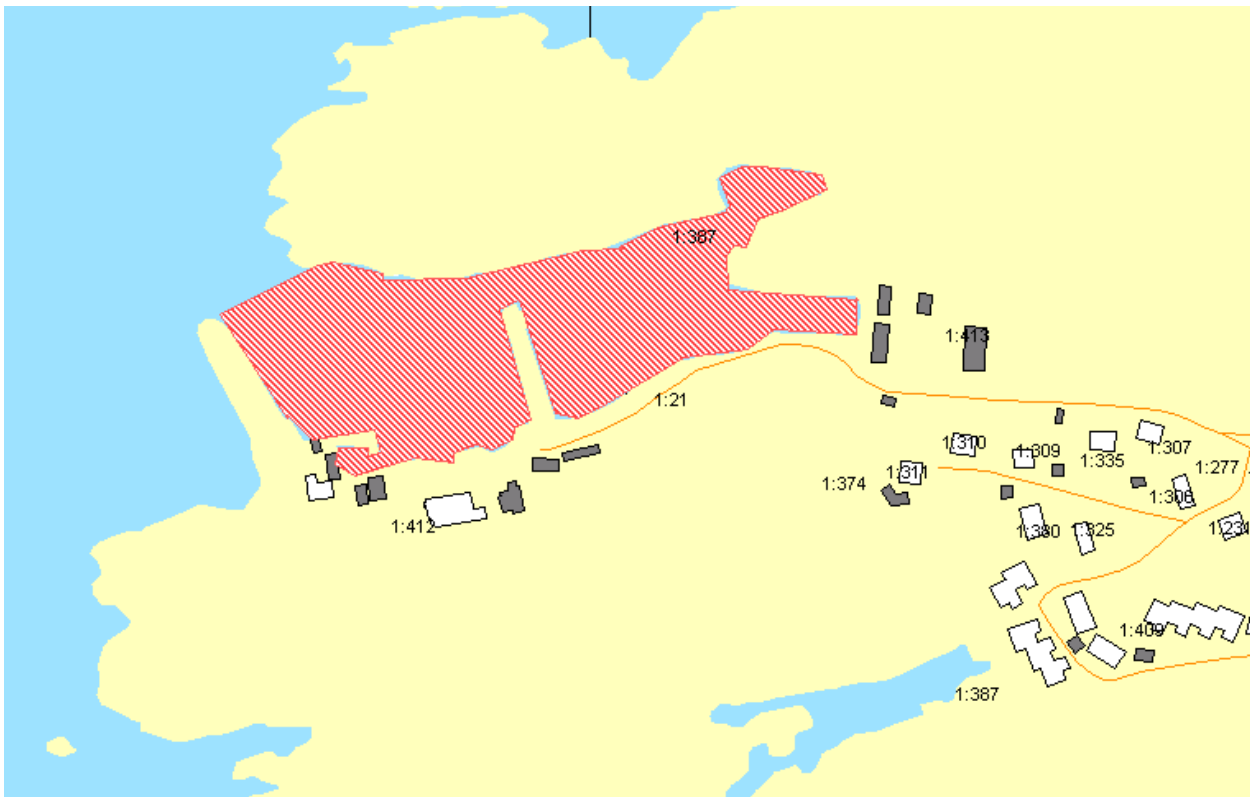
Bilaga C. Hamnar och gränser i vattnet

Översikt hamnområden Tjörns kommun

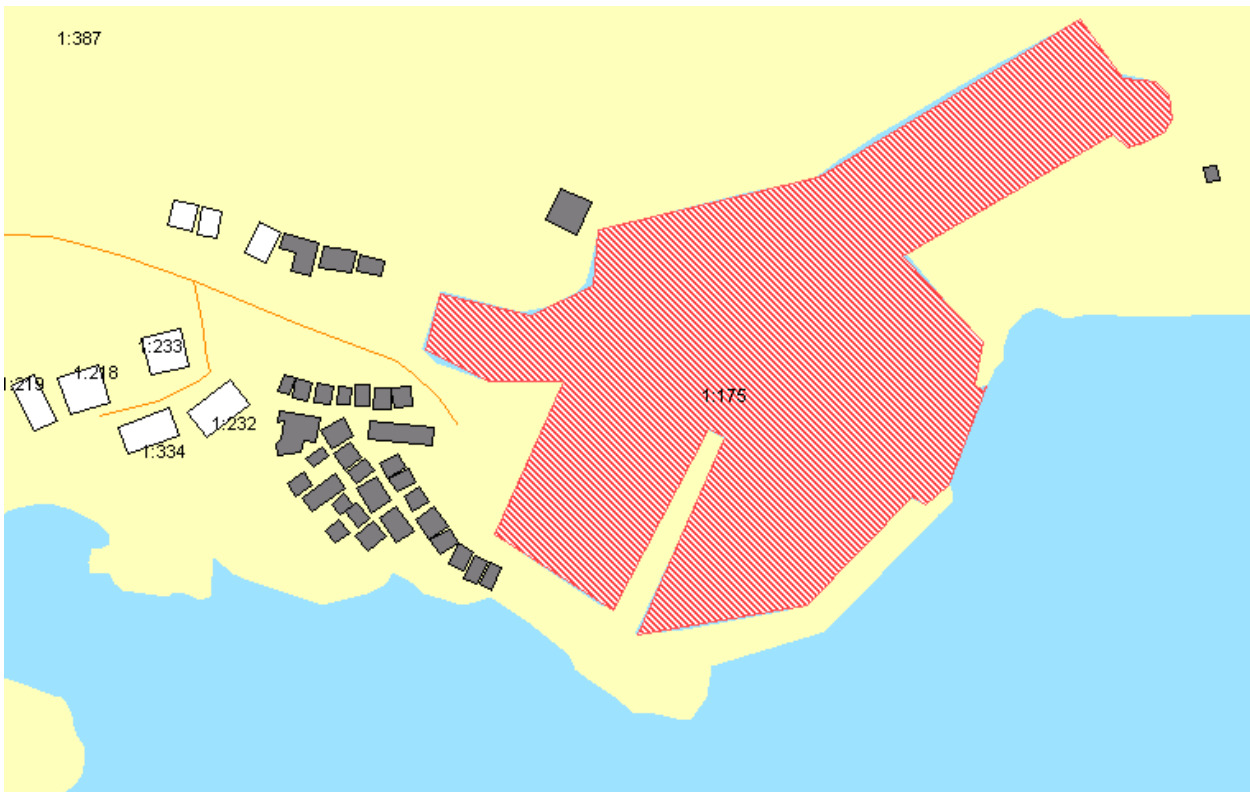

Hamnområde: Dyrön No

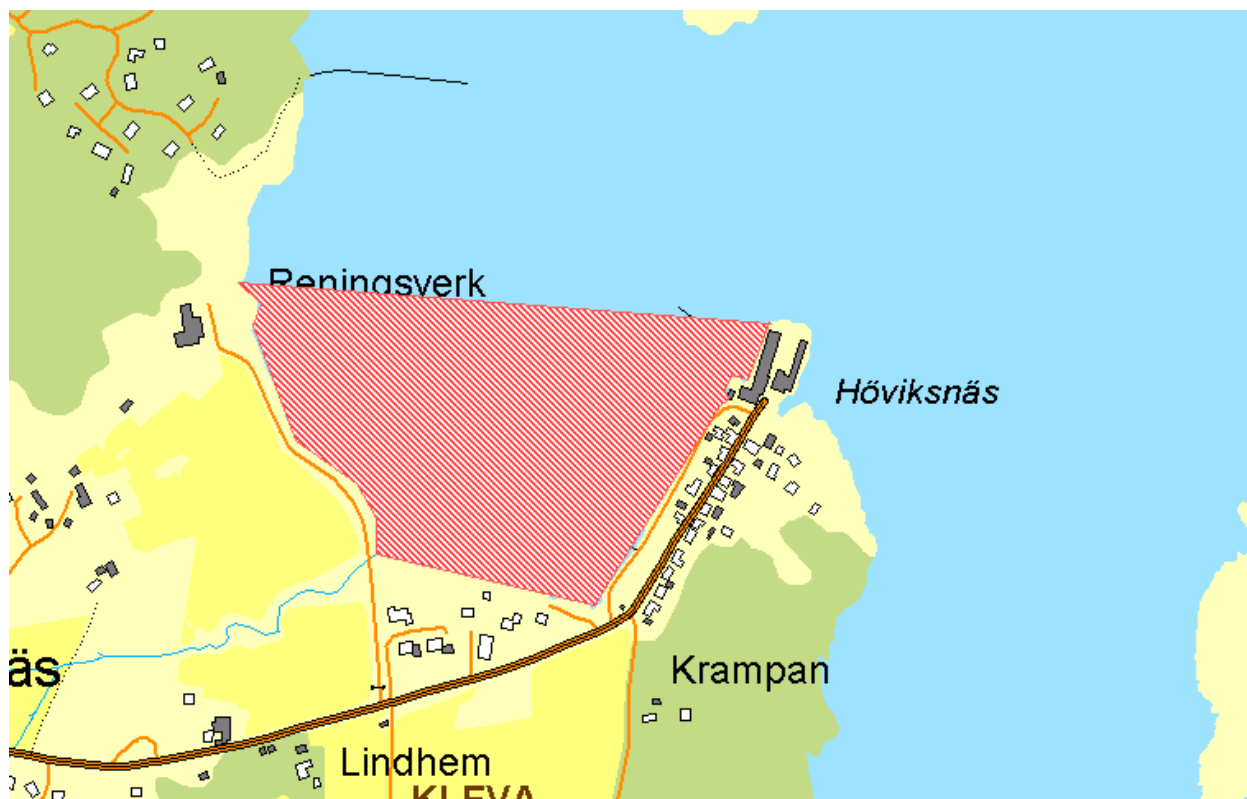

Hamnområde: Dyrön Sö

Hamnområde: Höviksnäs

Hamnområde: Åstol

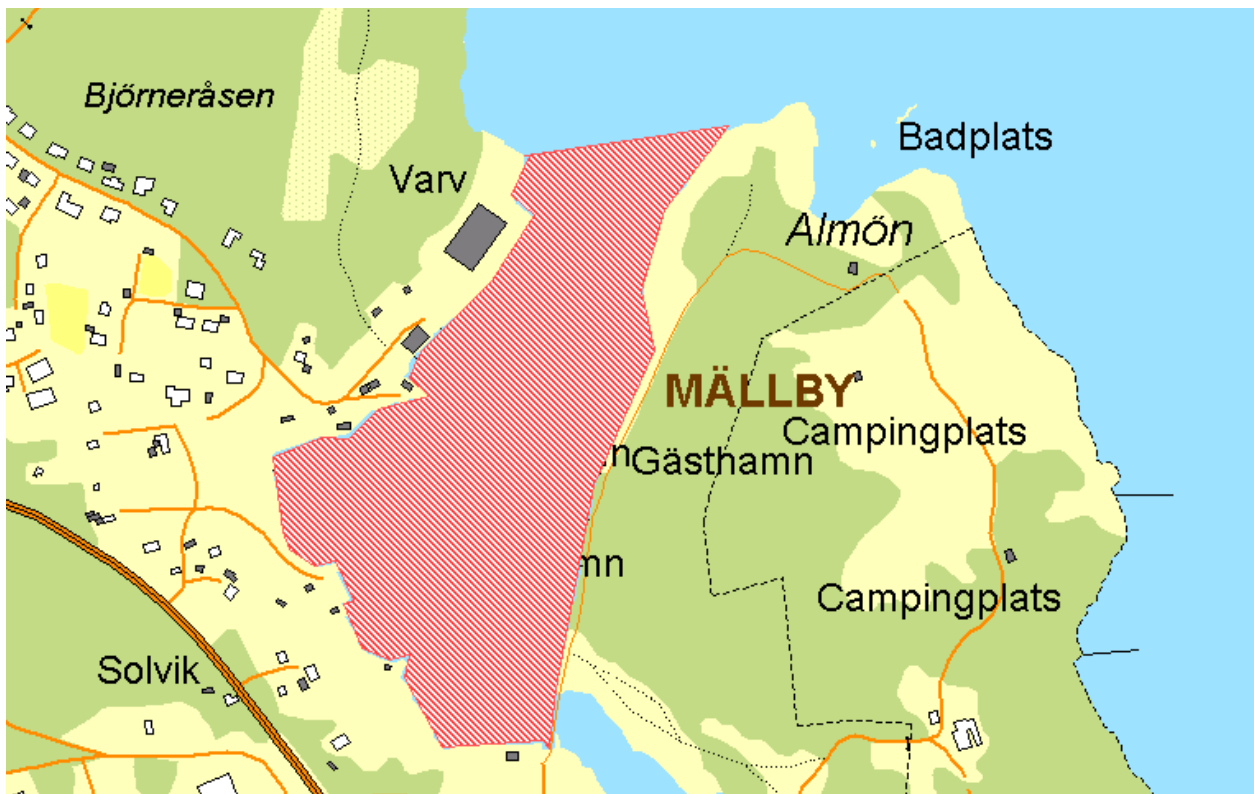

Hamnområde: Kyrkesund

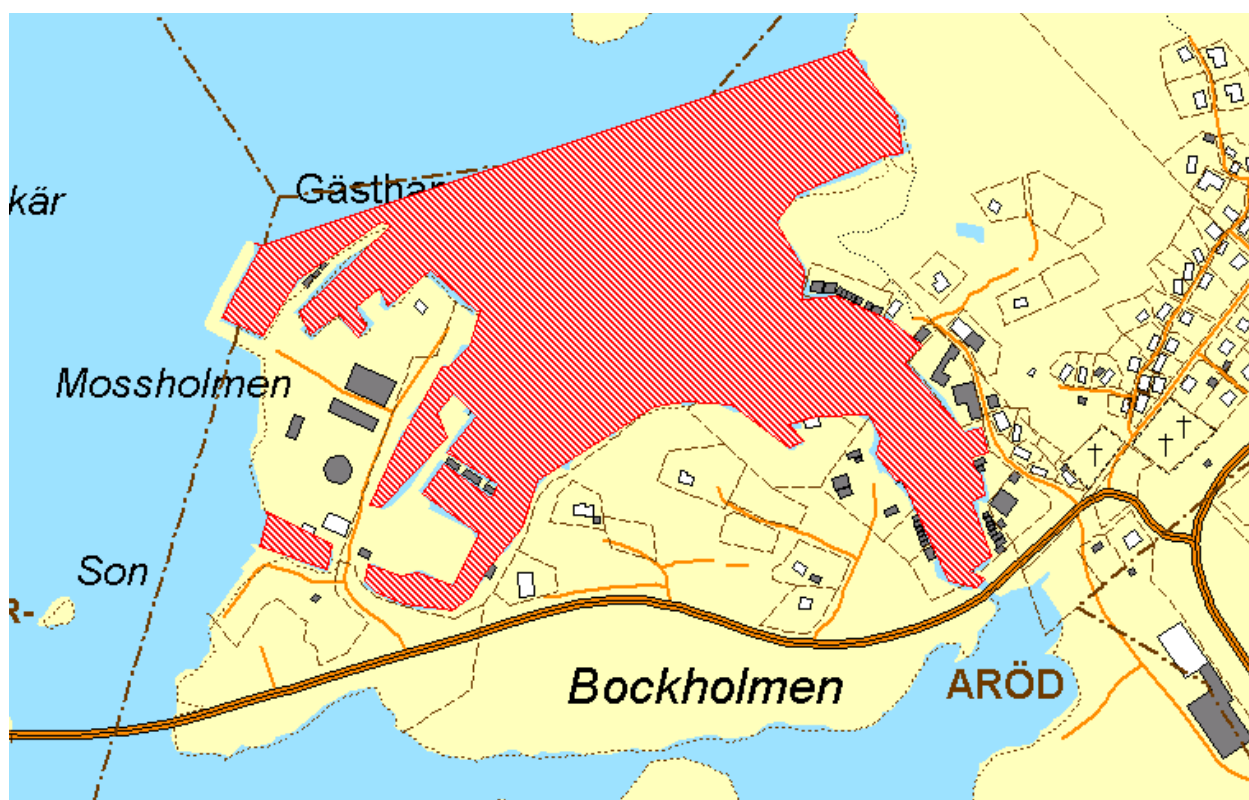

Hamnområde: Almösund

Hamnområde: Mossholmen

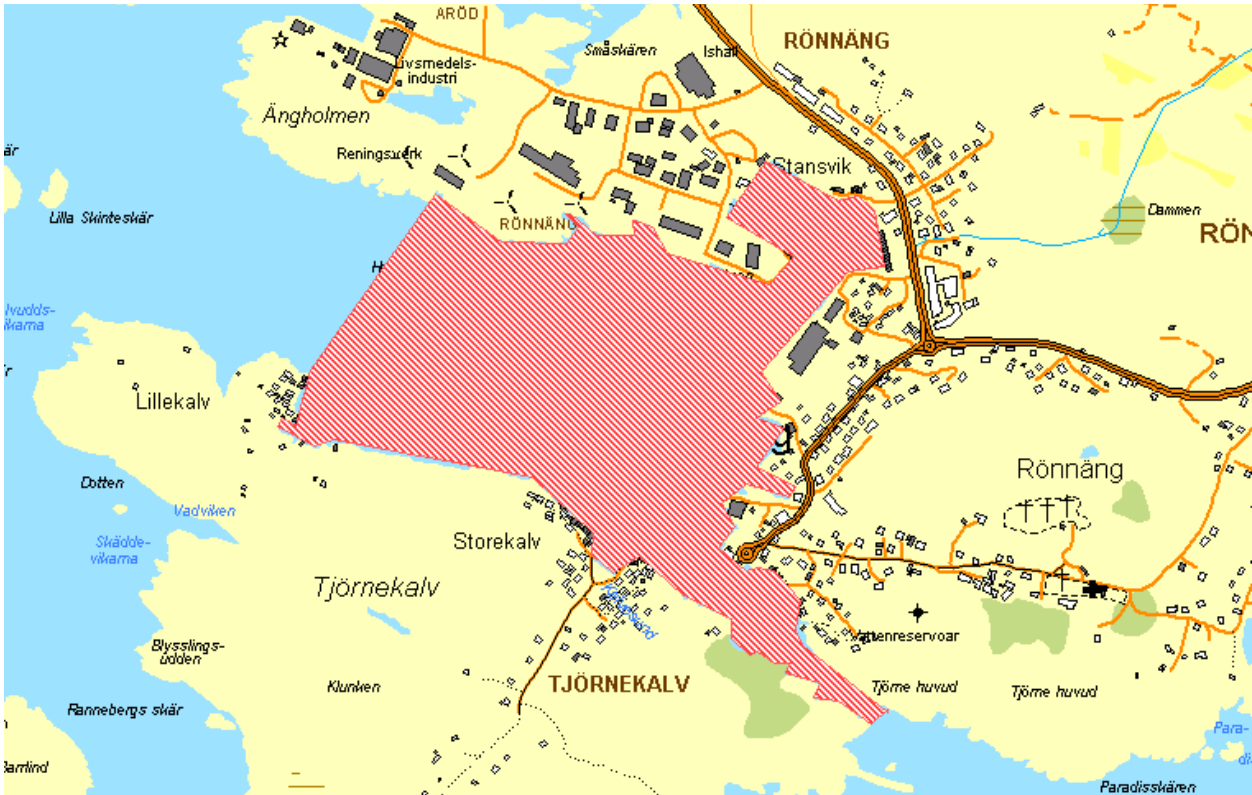

Hamnområde: Klädesholmen

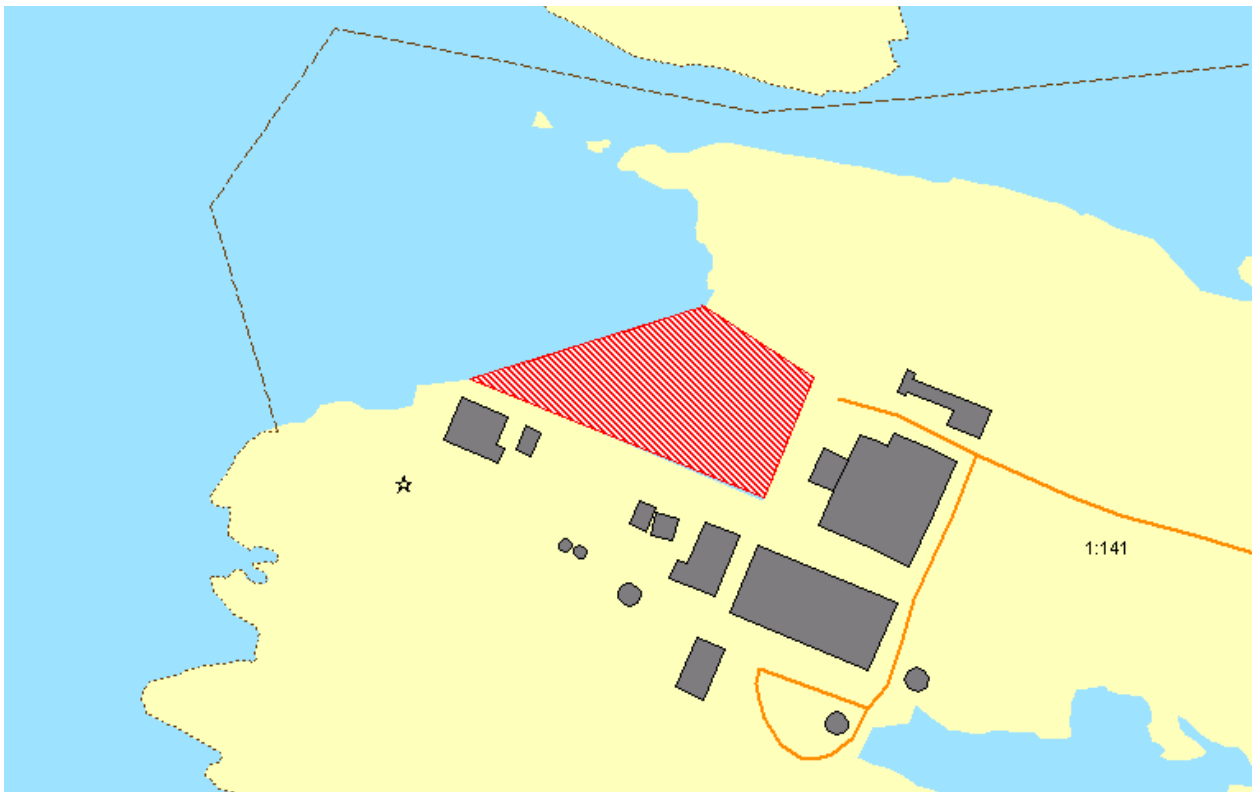

Hamnområde: Rönnäng

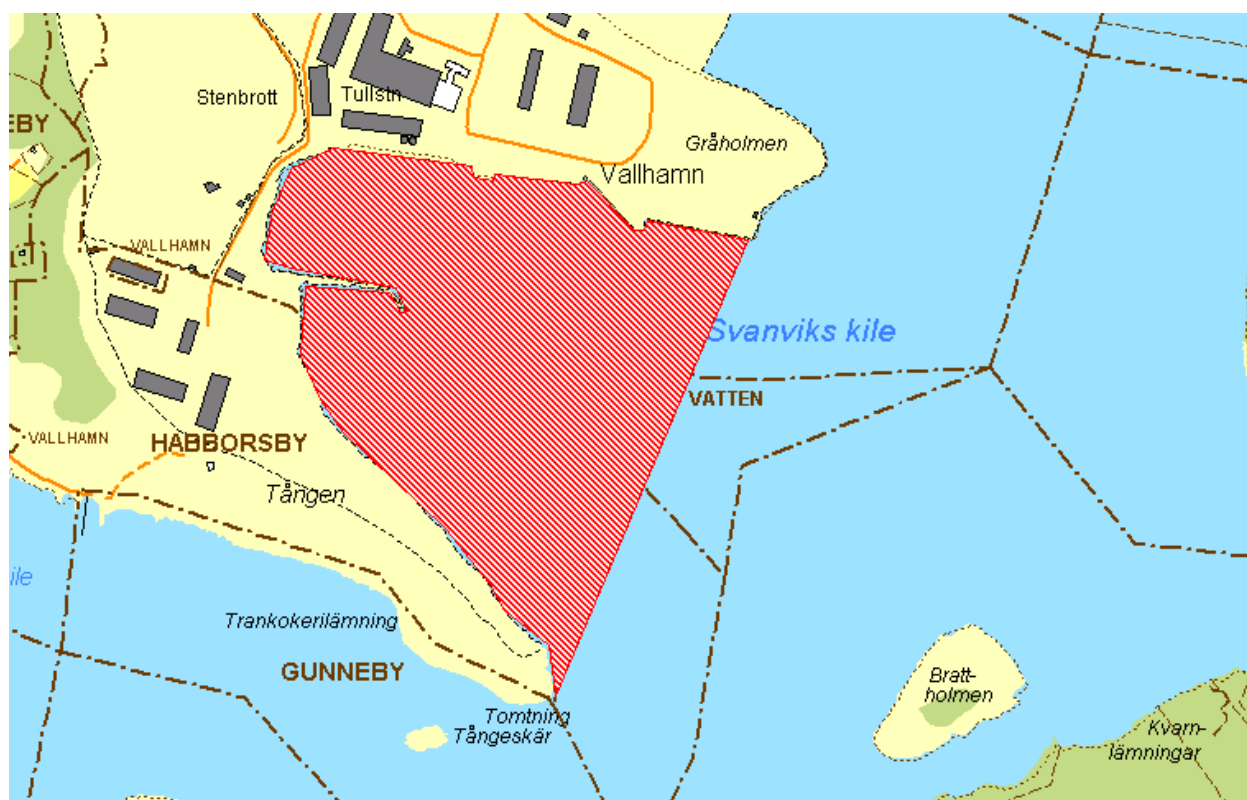

Hamnområde: Stansvik

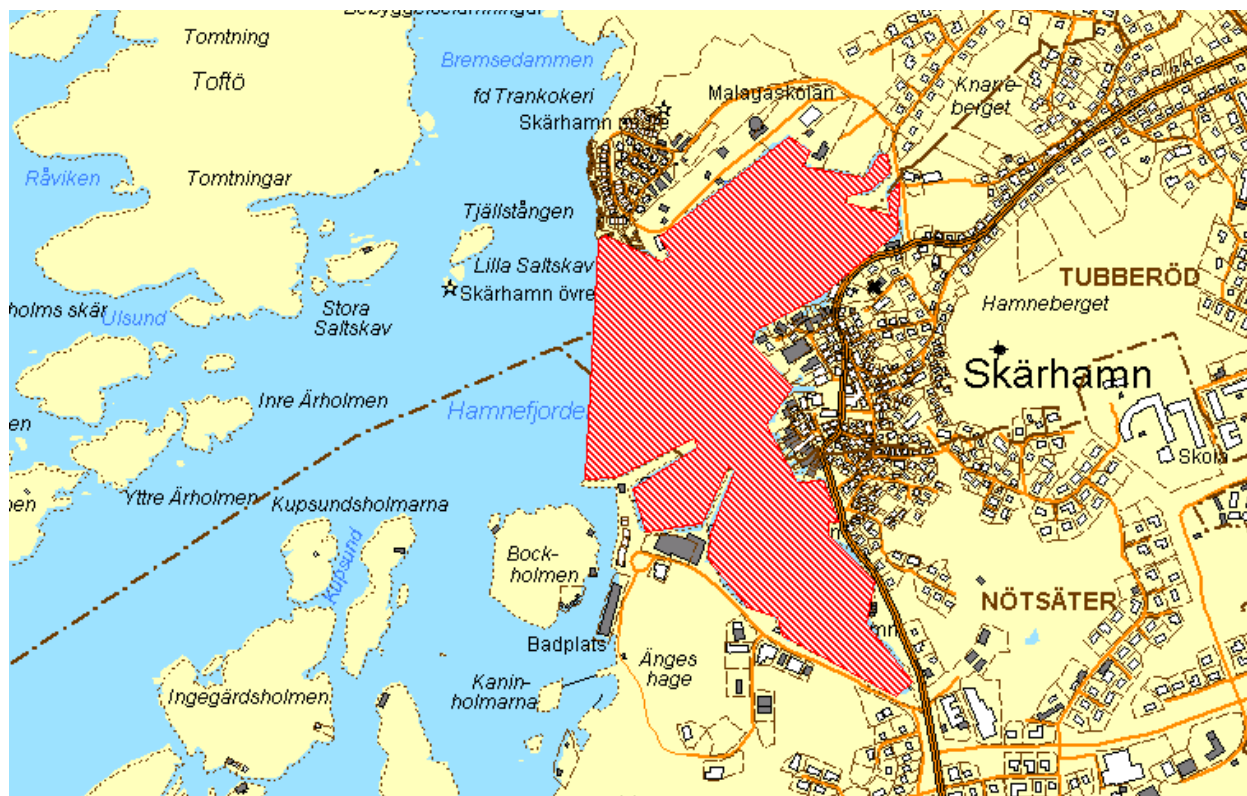

Hamnområde: Wallhamn

Hamnområde: Skärhamn

Hamnområde: Stenungsunds tätort

Hamnområde: Industrihamnar - Stenungsund

Hamnområde: Getskär - Stora Höga, Stenungsunds kommun

Hamnområde: Kolhättans småbåtshamn - Stenungsund

Hamnområde: Källsnäs småbåtshamn - Stenungsunds kommun

sbrf.se

Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund
Gesällgatan 6, 444 32 Stenungsund